

Želiezovský spravodajca

VIII. ročník, február 2007

Mestské noviny

cena: 6,- Sk

Odštartovali projekt Samospráva bližšie k deťom

Dňa 26. 1. 2007 sa v Dome kultúry uskutočnil slávnostný sľub nových primátorov a poslancov z radov žiakov dvoch železovských základných škôl. V rámci pilotného projektu Samospráva bližšie k deťom bola zvolená detská samospráva, ktorá bude v budúcnosti reprezentovať požiadavky svojich spolužiakov. Členmi samosprávy sa stali: zo Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským Ákos Szabó - primátor, Szilvia Kurali, Dávid Baka, Ákos Melczer, Dominik Duchoň, Gábor Bencsik, Ádám Tóth; zo Základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským: Barbora Chochláčová - primátorka, Martina Pečeňová, Veronika Jurášová, Michal Noga, Robert Kováč, Zoltán Szabó, Dalida Pitáková. Na slávnostnej ceremónii, ktorá sa konala v rámci Mestskej párty, členovia mestskej samosprávy pozdravili svojich mladých kolegov, popriali im veľa šťastia a výdrže v ďalšej práci. (jgyi)

Prijatá organizačná štruktúra mesta

V poradí druhé riadne zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Želiezovciach sa udialo za účasti početného zastúpenia miestnej verejnosti. Poslanci mali rozhodovať o štatúte mesta, ktorého dôležitou súčasťou bola organizačná štruktúra samosprávy, obsahujúca 12 úsekov. Po rozsiahlych diskusiách poslancov

napokon samotný štatút schválený nebol, podporu však dostala zmena organizačnej štruktúry. Poslanci sa zhodli na základných zásadách nového štatútu:

- orgánmi MsZ budú úseky, resp. rady úsekov a komisie, vychádzajúc zo zákona o obecnom zriadení
- v rámci samosprávy nebude pracovať mestská rada
- v štatúte sa zruší vytvorený, ale v praxi nevyužívaný útvar hlavného kontrolóra
- v hlasovaní neprešlo zrušenie výborov mestských častí, ktoré teda budú pracovať aj v budúcnosti.

Správu o výsledku finančnej kontroly v miestnych ZŠ poslanci vzali na vedomie. Správe o vybavovaní sťažností podaných na orgány a organizácie v pôsobnosti samosprávy, ktorú predložila hlavná kontrolórka mesta, poslanci vytykali prílišnú nekonkrétnosť a vyjadrili nespokojnosť s podanou správou. V správe sa konštatovalo, že v minulom roku petície na mestský úrad podané neboli, bolo zaevidovaných 7 sťažností, z toho 6 bolo podaných na MsÚ, 1 na ZŠ, z nich boli tri opodstatnené.

→3. str.

Prácu úsekov budú koordinovať dvaja viceprimátori

Komunálne voľby v decembri vniesli do činnosti samosprávy razantné zmeny. Poslanci svoju prácu začali inovatívnym pohľadom a vo viere solidarity a spolupráce, podľa netradičnej predstavy primátora mesta, Pavla Bakonyiho: vytvorenie samosprávy bez vládnucej a opozičnej strany. Aj napriek tomu, že rokovanie o otázke viceprimátorov nebolo práve vyvrcholením spomínaného konsenzu, samospráva sa rozhodla, že mesto bude mať v nasledujúcom období dvoch viceprimátorov, Katarínu Mocsyovú a Pavla Polku. Boli sme zvedaví na ich názory a predstavy o meste a na ich dojmy v novom postavení. →2. str

Z obsahu:

Predstavujeme viceprimátorov mesta 2. str.

Želiezovčanka na Antarktíde - Henrieta Dulaiová pracuje ako vedec v Amerike 4. str.

Miešaný zbor Franza Schuberta oslavuje svoje 25. narodeniny 7. str.

Medfin hľadá zamestnancov 7. str.

Želiezovské spomienky obnovené 8. str.

Prácu úsekov budú koordinovať dvaja viceprimátori

1. str. →

PAVEL POLKA

– Mám 55 rokov. Prežil som toho už veľa, mám preto pocit, že disponujem určitými životnými skúsenosťami. Od života som dostal niekoľko kopancov, ktoré boli formujúcimi faktormi mojej osobnosti. Spočiatku som pracoval a získaval skúsenosti v stavebníctve. Počas posledných 10 rokov pracujem v sociálnej sfére ako vedúci azylového domu. Vďaka tejto práci som sa naučil stavať k ľuďom bojujúcim so sociálnymi problémami s pokorou a pochopením. Je to dôležité, v súčasnej dobe totiž už pri kukách nenájdeme iba niekoľko rómskych rodín a bezdomovcov, ale niekedy aj našich starých známych, občajných želiezovských občanov. V podobných situáciách si človek zo slušnosti radšej nevšímne svojho bezmocného známeho, ktorý, ak sa mu aj napriek tomu náhodou niekto prihovorí, sa chráni tým, že hľadá suchý chlieb svojim zajacom a nie večeru pre seba. Som si vedomý, sme si vedomí toho, že situácia nie je vôbec priaznivá.

Mám 2 deti, moja manželka pracuje v školskej správe.

Ako svoj pracovný úspech vnímam zavedenie nového spôsobu komunikácie v azylovom dome s tými, ktorí potrebujú najviac osobný prístup. Podľa mňa osobný prístup si zaslúžia aj občania nášho mesta, aby sa ich problémy riešili bez rozlišovania.

Často mám pocit, že ľudia sú veľmi netrpeliví. Znamená to často problém, ale túto vlastnosť má asi každý z nás. Mojou životnou skúsenosťou je, že trpezlivosť vyrieši mnoho problémov. Veľa vecí sa vyvinie samo alebo s menšou pomocou oveľa skôr, ako keby sme sa ich pokúsili razantne zmeniť. Dlh

som bol aj ja sám netrpelivý, že v našom meste sa dejú veci inak, ako by sa mali.

Ako vnímate postavenie mesta, ktoré problémy majú byť podľa Vás ihneď riešené?

– Najväčším problémom je obraz mesta. Navštívilo ma tu už zopár mojich známych, ja som už tiež navštívil zopár miest a aj napriek tomu, že samosprávy bojujú s podobnými problémami ako tá naša, mám pocit, že mnohé sa s nimi vyrovnali oveľa lepšie, ako my. Naše mesto zošedlo, zvykli sme si na mláky a kaluže. Cudzí to však vidia – a čudujú sa nám. Šťasti to možno pripísať Veposu, šťastí občanom, niekedy však nejde ani tak o peniaze, ako o prístup.

Ďalším problémom sú drogy, vandalizmus a graffiti, ktoré sa spájajú s jednou vekovou skupinou. Nevieme to stopercentne vyriešiť, mesto by však vedelo ovplyvniť verejný poriadok a bezpečnosť, napr. kamerovým systémom, ako to urobili aj v Kalnej nad Hronom. Mali by sme sa viac venovať historickým pamiatkam, osadiť mesto informačnými tabuľami, využívať možnosti dané kaštieľom. Tieto oblasti vnímam ako nevyťažené možnosti mesta.

Čo teraz považujete za priority?

– V prvom rade posilnenie verejného poriadku, tvorbu nových pracovných príležitostí – resp. podmienok na ich vytvorenie, ktoré sú v kompetencii samosprávy. Dôležitú úlohu by mala zohrávať tvorba projektov a využitie historických možností mesta.

Ako vnímate spoluprácu v samospráve?

– Na základe doterajších zasadnutí som presvedčený, že všetci sa chceme venovať „dobrým veciam“. Aj keď sa niektorým konfliktom nedá predísť, je tu spoločná vôľa na riešenie daných situácií, ktorá vedie k viditeľným výsledkom. Mojou najdôležitejšou zásadou je spolupráca bez politickej, rasovej, náboženskej alebo inej diskriminácie, v prvom rade ako občan mesta, a až potom hľadiac aj iné faktory. Je dôležité občanov počúvať, povedať si svoj názor, kritický aj pochvalný, hoci aj na stránkach miestnych novín.

KATARÍNA MOCSYOVÁ

Od svojho narodenia žijem v Želiezovciach. Pokladám sa za lokálpatriota, nikdy som nerozmýšľala nad tým, že by som sa odsťahovala. Pracovala som na viacerých miestach, spoznala som vďaka tomu veľmi veľa ľudí. Naposledy som pôsobila v sociálnej sfére, na úrade práce, počas ostatných 15 rokov. Vďaka tomu poznám väčšinu obyvateľov mesta a som si vedomá ich sociálnej situácie.

Povahovo som humánne založená, spoznávam svet svojim srdcom. Realitu prenechávam mužom, moju prácu riadia skôr moje emócie. Nemám rada konflikty, som kompromisný typ, rada volím pri začiatkoch zlatú strednú cestu.

Čo vnímate ako najväčší problém mesta?

– Najväčším problémom sú dlžoby mesta. Občania od samosprávy očakávajú istú formu spásy, v prvom rade od primátora, ale aj od poslancov. Mesto je ale vo veľmi zlom finančnom stave, musíme začať od nuly z morálneho aj finančného hľadiska. Naším cieľom je vyriešiť situáciu mesta. Rada by som videla v meste usmiate tváre, aby bolo radosťou sa sem narodiť. Chcem, aby boli ľudia s našou prácou spokojní, aby sa občania a samospráva stavali k sebe ako rovnocenní partneri a nie ako nepriatelia. Na to sú potrebné preukázateľné výsledky.

Čo je vaším plánom vo funkcii vedúcej organizačného výboru?

– Úloha organizačného úseku bude veľmi rozsiahla. Najdôležitejšou funkciou je koordinácia 6 úsekov, podpora práce primátora a samosprávy, ďalej materiálne a finančne zabezpečenie mestského úradu, dohľad nad

matričným úradom, organizácia spoločenských podujatí a vo všeobecnosti všetky organizačné otázky.

Jedným z mojich cieľov je priblíženie práce poslanca ľuďom. Preto by som chcela dosiahnuť, aby sa poslanci zúčastňovali všetkých spoločenských podujatí, nie iba verejných zasadnutí.

Rada by som podporila aj nové projekty, ako napr. v meste Makó, kde je zavedený zvyk pri narodení bábätka, že na jeho počesť zasadia strom, ako symbol jeho koreňov k domovu. Ten je mu venovaný, ono sa stáva jeho spoluvlastníkom so samosprávou a opatrujú ho jeho rodičia alebo potom on. Vytvára sa tak prirodzená zelená zóna mesta. Tento zvyk by som rada zaviedla aj u nás. Mám v pláne podporiť a zdokonaľiť podujatia ako deň matiek, deň detí, mestské dni a pod. Keďže v našom meste neexistujú tradície oberačkovej slávnosti, nerobila by som ich, radšej by sme mali peniaze použiť na zdokonalenie mestských dní. Na realizáciu týchto cieľov potrebujeme rôzne nápady, ktoré môžeme čerpať aj od našich partnerských miest. Chcela by som rozvíjať spomenuté partnerské vzťahy aj s inými mestami, smerom k západnej Európe. Z doterajších podobných vzťahov sa vytvorili dobré služobné vzťahy, napríklad medzi miestnymi školami a školami v Makó. V tejto spolupráci sú často prekážkami finančné záležitosti. Bolo by výborné, keby sa do vytvárania partnerských vzťahov pridávali aj občania, nie iba samospráva.

Ako vidíte spoluprácu v samospráve?

– Predovšetkým by som sa chcela poďakovať svojim voličom za prejavenu dôveru. Vďaka nim môžem podieľať na práci samosprávy.

Samospráva omladla. Mladší poslanci sa budú vedieť rozhodovať pravdepodobne v modernom duchu. Dúfam, že tento prístup prinesie mestu iba kladné výsledky. Všetci sa budeme snažiť, aby sa naše mesto skrášľovalo, lebo je dôležité mať pred očami, že práca poslanca nemá byť funkciou, ale pokornou službou.

Ladislav Levický

Prijatá organizačná štruktúra mesta

I. str. →

Zastupiteľstvo odročilo uznesenie o návrhu mimoriadnej odmeny pre hlavnú kontrolórku mesta, naopak, prijalo uznesenie v odročenej otázke z minulého zasadnutia MsZ – žiadosti bývalého primátora o vyplatenie nevyčerpanej dovolenky v rozsahu 10 dní za rok 2005 a 30 dní za rok 2006. Zastupiteľstvo sa uznieslo na schválení vyplatenia 20 dní ako adekvátnej časti za rok 2006, keď sa od polovice mája viceprimátor dr. Wurster vzdal svojej funkcie, aby vykonával funkciu riaditeľa nemocnice. Poslanci sa informatívne zaoberali návrhom rozpočtu na tento rok. MsZ zriadilo komisiu na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v zložení: Ing. Róbert Gulyás, Ing. Gabriel Melczer, Katarína Mocsyová, škodovú komisiu v zložení Ing. Ján Cserba, Pavel Polka, Katarína Mocsyová. Neúspešné bolo hlasovanie o určení poradia viceprimátorov, keď Pavel Polka, navrhovaný za prvého viceprimátora a teda toho, kto by zastupoval primátora v odôvodnených prípadoch, nedostal potrebný počet hlasov od poslancov SMK. Poslanci sa zhodli, že v budúcnosti sa riadne zasadnutia MsZ budú konať v posledný štvrtok každého mesiaca o 10.00 hodine predpoludním v sobášnej sieni MsÚ. Schválili zloženie rád úsekov a delegovali zástupcov mesta do školských rád. (ck)

Financie naše každodenné

V Želiezovciach je záujem najmä o úvery

Aj v tomto roku nastali menšie zmeny v stavebnom sporení, ktoré sa dotknú klientov vo fáze sporenia. Štátna prémie sa z minuloročnej úrovne 10% znížila o pol percenta, maximálna suma na jedného sporiteľa však zostala na úrovni 2000 Sk. Aby však klient získal túto štátnu podporu, musí nasporiť o vyše tisícky viac. Vlni na to bolo potrebných 20 tis. Sk, tento rok to je

21 053 Sk. Podľa predstaviteľov stavebných sporiteľní je výnosnosť stavebného sporenia ešte stále zaujímavá, po 6-ročnom cykle predstavuje 4,8% ročne. Výška štátnej prémie sa vypočítava na základe vývoja cien štátnych dlhopisov či úrokových sadzieb na medzibankovom trhu.

Podľa vyjadrenia obchodnej zástupkyne oblastnej kancelárie Prvej

stavebnej sporiteľne v Želiezovciach Edity Molnárovej, miestni klienti najviac vyhľadávajú úvery, menej sa zaujímajú o produkt z hľadiska možností zhodnocovania svojich úspor. Medzi úvermi je najvyhľadávanejší program, pri ktorom netreba mať vopred nasporené žiadne prostriedky. Okrem úverov je obľúbený aj program Junior, ktorý zakladajú rodičia pre svoje deti. (ck)

Prestupy medzi DSS inak

Doterajšia prax vo vyplácaní obrovských provízií obchodným reprezentantom dôchodkových správckovských spoločností za prestupy medzi jednotlivými spoločnosťami, ktoré sa v polovici minulého roka šplhali až k sumám 5000 Sk za prestup, je definitívne minulosťou. Od nového roka majú prestupy medzi DSS-kami nové pravidlá: ak chce klient prestúpiť z jednej DSS do inej, bude musieť získať v Sociálnej poisťovni tzv. akceptačný list, ktorým Sociálna poisťovňa potvrdí správnosť údajov a najmä to, či sú za sporiteľa odvádzané odvody a či splnil zákonnú podmienku zotrvania 24 mesiacov v jednej DSS-ke. Za vydanie akceptačného listu zaplatí sporiteľ 500 Sk. Postup je nasledovný: sporiteľ požiada o vydanie akceptačného listu podaním písomnej žiadosti na tlačive Žiadosť o vydanie akceptačného listu. Túto žiadosť sporiteľ vyplní priamo v príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne. Ak sú splnené podmienky na vydanie akceptačného listu a ak sporiteľ zaplatil v hotovosti poplatok, pobočka Sociálnej poisťovne sporiteľovi vystaví akceptačný list. V prípadoch, že nie je možné vydať akceptačný list, poplatok za jeho vydanie sa neplatí. Na želiezovskom pracovisku Sociálnej poisťovne nám povedali, že v tunajšom vysunutom pracovisku nie je možné zariadiť prestup, klienti budú musieť tento úkon vybaviť v levicekej pobočke SP. (ek)

Niekoľko štatistík

Nie je jednoduché si počas života našetriť, aby sme na staré kolená mali dostatok financií na pokrytie nepredvídaných výdavkov. Tu je niekoľko faktov z USA, no aj nás môže čakať niečo podobné. Napriek tomu, že v USA jestvuje množstvo druhov dôchodkových plánov, často si ľudia musia náklady na lekársku starostlivosť v dôchodku doplácať z úspor a investícií. Celoživotné úspory často slúžia na životné náklady v dôchodku a nie je samozrejmosťou, že sa dedia ako u nás. Uvádzané sumy sú v dolároch.

Ak 65-ročný manželský par odchádza v súčasnosti do dôchodku, odhaduje sa, že bude potrebovať asi 330.000 z osobných úspor na vykrytie budúcich výdavkov na zdravotnícku starostlivosť. Je to prekvapujúce, ale tieto výdavky budú predstavovať najvyššiu časťku z nasporených peňazí. Pritom tento odhad nezahŕňa dlhodobú starostlivosť, pokiaľ by niektorý z nich bol pripútaný na lôžko. Táto časťka už dnes môže byť až 105.000 ročne. (330.000-ová časťka je odhadovaná pre vek dožitia 92 rokov u muža a 94 rokov pre ženu. Na pokrytie zdravotných výdavkov pri predpokladanej dĺžke života 82 rokov u muža a 85 rokov u ženy je potrebných 200.000).

Čo robiť? Zvýšte úspory na maximum, aby

ste mali šancu pokryť dlhodobé výdavky v dôchodku.

Ak si zvýšite výber zo svojich dôchodkových úspor zo 4% ročne na 5% ročne, dĺžka trvania úspor sa vám skráti až o 20%. Možno sa to nezdá veľa, ale zvýšením výberu pri zohľadnení inflácie zo 4 na 5% skrátime dobu trvania vašich úspor z 26 na 20 rokov. Ak by finančné trhy boli negatívne dlhšiu dobu, čas, na ktorý Vám vaše úspory vystačia, sa skráti ešte viac. Zvyčajne, ak si dôchodcovia zvolia výber vyšší než 4%, minú sa im peniaze príliš skoro.

Čo robiť? Použite konzervatívny odhad a hlavne taký nízky výber v prvých rokoch dôchodku, ako je to len možné a prehodnocujte svoj plán každý rok.

Už len 3% inflácia vám počas 25 rokov dokáže odhryznúť polovicu z kúpnej sily Vašich úspor. Dnes galón (3,78 l) mlieka stojí 3 doláre, ale v r. 2030 ho inflácia môže vyhnáť na 6 dolárov. Tak ako inflácia tlačí ceny od mlieka po nové autá nahor, tak isto stláča nákupnú silu dolára nadol. To je dôvod, prečo je veľmi dôležité, aby vaše investície predbehli infláciu.

Čo robiť? Buďte si istý, že máte vo svojom pláne investície, ktoré majú potenciál predbehnúť

vyššie ceny budúcnosti.

Akcie musia rozhodne hrať dôležitú úlohu pri dôchodkovom sporení. Pokiaľ ide o investície pri sporení na dôchodok, nikdy nemôžete byť dosť opatrný. Niektorí ľudia sa z obáv pred možnou stratou vyhýbajú akciám a zostávajú pri fixných investíciách, ako sú napr. peňažné vklady, dlhopisy a pod. Takýmto výberom sa však vzdávajú potenciálneho dlhodobého rastu a riskujú, že prežijú svoje peniaze.

Čo robiť? Premyslite si to a skĺbte vo svojom dôchodkovom portfóliu akcie s ich dlhodobým potenciálom rastu s investíciami na pokrytie krátkodobých výdavkov.

Je vysoká šanca, že aspoň jeden z dvojice zdravých 65-ročných dôchodcov sa dožije 92. narodenín. Štatisticky je táto pravdepodobnosť až 50%. Ľudia sa stravujú zdravšie, menej fajčia, dostávajú lepšiu zdravotnícku starostlivosť, takže sa dožívajú vyššieho veku. Ale keďže ľudia žijú dlhšie, narážajú aj na riziko, že prežijú svoje úspory skôr.

Čo robiť? Zarátajte do svojho dôchodkového plánu možnosť, že budete žiť dlho, do neskorej 90-ty.

Zdroj: Fidelity Investments, preklad: Norbert PAUL, nezávislý analytik

Henrieta Dulaiová o svojich vedeckých výskumoch

Od Hrona k tajomstvám oceánov

Dulaiovcí sú obyčajná želiezovská rodina, od väčšiny Želiezovčanov sa odlišujú asi iba väčšou cieľavedomosťou. Tejto vlastnosti môžu ďakovať, že v živote toho dosiahli veľa, každý v inej oblasti. O maratónoch a cestovateľských príhodách Františka Dulaiho často prinášame články na stránkach novín. O jeho manželke a dcérach počuť menej, hoci by tiež dokázali rozprávať zaujímavé zážitky. Dcéra Henrieta, ktorú teraz predstavíme, nedávno získala doktorát na Floridskej štátnej univerzite, potom sa zamestnala ako oceánografka v Massachussetts, v Oceánografickom inštitúte Woods Hole. Je zrejme jedinou slovenskou oceánografkou. Ako prvá žena zo Slovenska stúpila na siedmy kontinent – Antarktídu. O jej tamojšom pobyte a mnohých ďalších zaujímavostiach sme sa s ňou porozprávali pri jej ostatnom pobyte u rodičov v Želiezovciach.

Tvoj kariérny model vôbec nezapadá do obvyklej praxe. Aká bola tvoja cesta od stredoeurópskej pevniny k oceánografii?

– Náhodná. Študovala som jadrovú chémiu v Prahe, presnejšie, zaoberala som sa meraním rádioaktívnych látok. Môj vtedajší nadriadený vycestoval na jednu americkú konferenciu, kde sa zoznámil s istým profesorom z Floridy, ktorý hľadal spolupracovníka s praxou v meraní prirodzenej rádioaktivity. Tak som sa dostala na floridskú štátnu univerzitu a začala som tam pracovať na fakulte oceánografie. Asi po roku som si uvedomila, že denne robím oceánografické rozbory a s morskou vodou sa stretávam iba v laboratóriu. Keďže môj šéf bol s mojou prácou spokojný, vyšiel mi v ústrety v tom, aby som mohla začať pracovať aj v teréne. Tak som sa z jadrovej chemičky stala oceánografkou.

získala štatút PhD. (čo znamená prechodné obdobie medzi doktorandom a profesorom) a zamestnala som sa v Oceánografickom inštitúte Woods Hole v Massachussetts, súkromnom inštitúte, ktorý vzdeláva aj študentov Massachussettského technologického ústavu. Expedícia na Antarktídu patrila k mojim prvým projektom na novom pôsobisku. Poverili ma kvôli môjmu vedeckému zameraniu, keďže sa zaoberám meraním prirodzene sa vyskytujúcich rádioaktívnych látok a na Antarktíde bolo treba človeka s praxou v meraní výskytu rádia.

Po dlhom a namáhavom zdravotníckom a psychologickom vyšetrení sme sa vydali na cestu do Chile, kde sme prestúpili na ruskú loď, prenajatú Americkým vedeckým fondom, v spoločnosti 44 vedcov: fyzikov, chemikov, biológov. Pracovali sme 6 týždňov v macošských podmienkach, vo víchrici, sne-

výskumných staníc nás vítali s neskrutnou radosťou, veď výskumy robia asi 3–4 vedci, ktorí sú v takomto úzkom kruhu často po celé mesiace, preto sú radi, keď ich navštívi početná skupina.

Každý výskum má určitý globálny cieľ, ktorý by sme mohli charakterizovať ako prínos ku kvalite života ľudí. Ako sa tvoje výskumy viažu na taký strategický cieľ? Prečo treba merať prirodzene sa vyskytujúce rádioaktívne látky na Antarktíde?

– Keďže zloženie podzemných vôd sa z hľadiska výskytu prirodzených rádioaktívnych látok odlišuje od zloženia morskej vody, pomocou týchto meraní je možné dokázať presakovanie alebo vlietanie podzemných vôd do mora a v rámci toho aj prenikanie nečistôt spôsobených ľudskou činnosťou, napr. zle skonštruovanou kanalizačnou sieťou. Doteraz sa skúmala iba vplyv riek na zloženie morskej vody, v ostatnom období sa zistilo, aké obrovské množstvo podzemných vôd sa dostáva do mora. Aj preto je dôležité meranie, ktoré robím. Táto práca má aj každodenný rozmer, súvisiaci priamo s činnosťou človeka, najmä v oblasti urbanizmu. Odpovedá na otázky, v akej miere a kde môže človek stavať budovy na morskom pobreží, akú môže

stavať infraštruktúru, aby nespôsobil znečisťovanie. Ďalším, vedeckým rozmerom je množstvo podzemnej vody vlietajúcej sa do oceánov a morí, jej zloženie a otázky a rôzne merania a dokazovania vzťahov.

Čo ti táto práca priniesla po odbornej stránke a v oblasti súkromného života?

– Keďže to bola moja prvá expedícia na šírom mori, tých 6 týždňov bolo pre mňa „bom-

Vďaka tomu – podľa dostupných informácií, ako prvá žena zo Slovenska – si sa dostala aj na Antarktídu...

– Po úspešnom ukončení doktorandského štúdia som

hovej fujavici, väčšinu času na mori, kde najvyššia teplota bola okolo 5 °C. Boli sme stále na vode, zastavili sme sa iba zopárkrát, aby sme si mohli naplniť naše zásoby. Miestne posádky

bastickým“ zážitkom a skúsenosťou. Sčasti preto, lebo rada trávim svoj čas medzi vedcami – rozmyšľajú tak trochu inak, napríklad neznášajú politiku. A napriek medzinárodnej zostave posádky neexistovali medzi nami žiadne bariéry, okrem profesionálnych výmen názorov, tým sa nedalo predísť. Na druhej strane toto obdobie znamenalo aj istú éru sebaspoznávania, počas tých 6 týždňov som prežívala aj extrémne psychické stavy, napríklad závaly smiechu po niekoľkých dňoch minimálneho spánku.

Na lodi sme museli dodržiavať prísne pravidlá, napríklad v zlom počasi sme nesmeli chodiť na palubu. Ak by niekto z nás padol do vody, mal by na prežitie iba niekoľko minút. Počas plavby smerom na juh sme prešli tvrdým výcvikom. Súčasťou výcviku bolo aj obliekanie izolovaných termošiat za čo najkratšiu dobu. Tento ochranný odev je kriklavej farby, lebo ak náhodou niekto padne do vody, ide o sekundy. Naposledy sa

stalo podobné nešťastie členom jednej českej expedície. Vyplávali na more v kanoe, to sa prevrátilo a oni sa utopili. Vyplávať na širé more s kanoe je veľkou nezodpovednosťou.

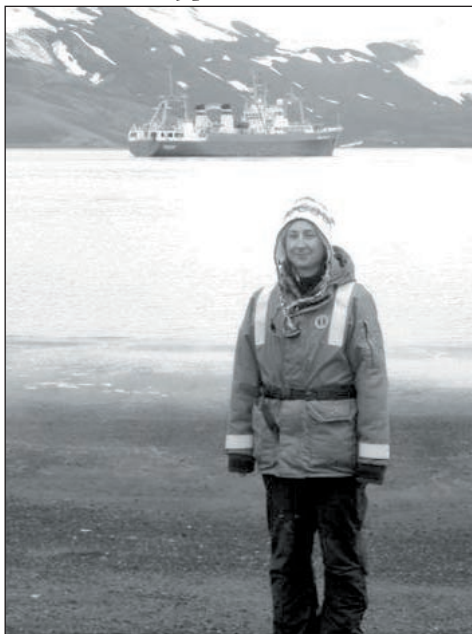
Každé 4 hodiny som musela napumpovať 500 l vody ako vzorku. Keďže som mala špecifické úlohy, často som sa bola medzi členmi ruskej posádky, udržiavala som s nimi – technikmi, inžiniermi, personálom a kuchárom, ktorý mimochodom varil veľmi chutne, dobré vzťahy. Na lodi bola aj telocvičňa, tam som behávala a vo svojich voľných chvíľach hrala stolný tenis s Rusmi. Do strojovne ma, žiaľ, vpustiť nechceli, vraj prináša nešťastie, keď sa tam motá žena. Raz sa aj stalo, že loď zastavili a vypli všetky motory na 4 hodiny. Tvrdili, že je všetko v poriadku. Vypnutie všetkých motorov mi bolo čudné, predtým vždy aj v prístave išiel aspoň jeden motor, na výrobu elektrickej energie na lodi. Mali problém, nám nič nepovedali, ja som však niečo rozumela z toho, čo si medzi sebou rozprávajú po rusky.

Ako sa zostavuje podobná expedícia, kto financuje náklady

výskumu?

– Náš výskum bo dotovaný zo štátnych peňazí Národného vedeckého fondu a Národného oceánografického a atmosférického riaditeľstva. Niektoré výskumy sponzorujú aj súkromné organizácie, ale podobné aktivity väčšinou podporuje vláda.

Je ťažké získať peniaze na výskumy podobného charakteru?

– Najprv musím preukázať vedecké štúdie, na základe ktorých som si stanovila hypotézy, ktoré chcem vo výskume dokázať. V rámci každého výskumu zbieram aj materiál pre ďalšiu expedíciu. Výsledky potom rozpracujem na 10 – 15 stránach a stanovím si hypotézy, ktoré chcem plánovaným výskumom dokázať. Musím vypracovať podrobný plán s presnou osno-

vou rozpočtu. Celý dokument odovzdávam organizáciám, od ktorých peniaze žiadam. Každý rok sú dva termíny posúdenia projektov, keď rozhodujú o rozdelení financií. Pomer úspešnosti týchto projektov je 10%. Moje pracovné dni teda naplňajú tieto projekty. Kým som študovala, zabezpečenie materiálneho zázemia nebolo mojou úlohou, no teraz sa to musím naučiť. Oceánografia je krásna veda, vďaka výskumom sa môžem dostať do rôznych krásnych končín Zeme. Človek je slobodný, sám si môže vybrať, kde a čím sa chce zaoberať.

Ako tráviš svoj bežný deň vo Woods Hole?

– Väčšinou vstávam ráno o siedmej, zabehám si, v práci začínam medzi 9. a 10. hodinou. Prezriem si svoju poštu, odpovedám na e-maily, píšem odborné články do vedeckých časopisov, alebo sa zaoberám svojimi projektmi. Časť môjho dňa zaberie práca v laboratóriu, na pracovisku som do 6.–7. hodiny (niekedy do 9. – 10.). Keď sme na mori, vstávame so slnkom, nastavíme prístroje na lodi a pracujeme, kým sa úplne nezotmie.

Kolko času máš na seba?

– Žijem sama, preto zábava mi nezaberá príliš mnoho času. Ten mám cez víkendy, vtedy rada čítam, korčuľujem sa so svojimi priateľmi. Woods Hole je malé mestečko, podobné ako Želiezovce, nie je tam veľa možností na trávenie voľného času,

nie je tam ani kino ani diskotéky, a keby aj boli, asi by som na ne nechodila. V meste žijú prevažne bohatí dôchodcovia, napríklad aj rodina Kennedyovcov tam má svoju rezidenciu. Je tam málo mladých, a to sú zväčša moji kolegovia. Cestujem najmä služobne, zúčastňujem sa na rôznych konferenciách a prác v teréne. Spoznávam tak úplne iné tváre krajín, ktoré by mi ako turistovi zostali neznáme.

Asi každý vedec má plány v oblasti svojej profesie. Aké sú tie tvoje?

– Chcem sa stať univerzitnou profesorkou a pritom pracovať vo výskumoch. V oceánoch je stále veľmi veľa nepochopených a neobjavených vecí. Každý vedec snívá o objave, ktorým sa zapíše do dejín. Aj ja. Ale držím sa konkrétnych cieľov. V jednej svojej práci spolupracujem s vulkanológom, ktorý skúma rýchlosť stúpania magmy od momentu výbuchu až po jej výlom. V tomto výskume má pomocou metódy skúmania prirodzených rádioaktívnych látok a zmien ich zložení zistiť rýchlosť procesu. Vypracovala som postup, pomocou ktorého bude možné merať tieto látky, ktoré sa v láve vyskytujú v takom malom pomere, že doteraz sa nedali zmerať. Pomocou tejto metódy by sme výrazne pokročili v pochopení pôsobenia sopiek. Mojim cieľom je zúčastniť sa na čo najviac takýchto projektoch.

Zhovárал sa

Ladislav Levický

Domáce zabíjačky treba opäť hlásiť

Nie je to žart, ani návrat plánovaného hospodárstva 50-tych rokov minulého storočia, keď vidiecki chovatelia hospodárskych zvierat museli určitou časťou mäsa zo zabíjačky „podporovať“ mestský pracujúci ľud. Je v tom niekoľko rozdielov, spomenieme len základné: pol storočia v čase, spoločenské zriadenie a fakt, že úradom nehlási sused suseda po zabíjačke, ale sám chovateľ a pred úkonom.

Nový zákon o veterinárnej starostlivosti, ktorý vstúpil do platnosti 1. februára, hovorí okrem iného o povinnosti zahlasovať domácu zabíjačku príslušným úradom. Zákon v paragrafe 23 hovorí o tom, že zabíjačku aj pre domácu spotrebu musí chovateľ hovädzieho dobytká a ošípaných nahlá-

siť regionálnej veterinárnej a potravinovej správe aspoň jeden deň vopred a v prípade ošípaných musí byť vykonané vyšetrenie na výskyt parazita – svalovca. Podľa oficiálnych odôvodnení ide o predpis Európskej únie, hoci v januárových spravodajstvách odznelo, že v tomto prípade ide tento zákon nad rámec noriem únie. Viacerí predstavitelia EK a EÚ pre médiá zhodne vyhlásili, že únia zahlasovanie zabíjačiek pre domácu spotrebu nevyžaduje, ani sa prípadmi spojenými s domácou spotrebou takéhoto mäsa nezaobera.

O presnom postupe v prípade domácich zabíjačiek sme sa informovali na Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe v Leviciach. Chovatelia musia zabíjačku nahlásiť na tel. č.

036/6312352, odobrať vzorku 5x5cm z bránice a uložiť ju do chladničky. Zvoz vzoriek zabezpečuje RVPS. Riaditeľ MVDr. Ján Števko prezradil, že v prvý februárový víkend odobrali pracovníci RVPS Levice asi 40-50 vzoriek zo zabíjačiek, ktoré boli nahlásené. „Vyšetrenie na výskyt svalovca sa nerobí v prípade všetkých vzoriek, musí sa vykonať pri vyše 50% odobratých vzoriek. Doteraz sa vyšetrenie robilo iba v prípade zakáľačiek vo verejných ošipárňach. Vlni sa na území okresu v takýchto vzorkách výskyt svalovca nepreukázal, no bol zaznamenaný u ulovených divých sviň.“ Pri domácom kŕmení zvyškami takýchto zvierat sa z nich môže parazit preniesť aj na domáce ošípané, preto je opatrnosť namieste. (ec)

V knižnici sme ocenili najlepších detských čitateľov

V knižniciach sa osvedčuje nový termín – používatelia. Deti už pracujú s internetom, žiadajú kopírovanie potrebných informácií, hľadajú mapy, obrazový, fotografický, bibliografický materiál, a v neposlednom rade aj knihu. Takto sa z čitateľov stávajú používatelia.

V stredu 20. decembra bola v oddelení pre deti a mládež v MsK Želiezovce malá predvianočná slávnosť, pri jedličke v sprievode vianočných kolied, s občerstvením. 20 najaktívnejších detských používateľov si tu prevzalo knižné odmeny. Spolu s deťmi prišli rodičia i priatelia, ktorých sme srdečne privítali, ako to už býva zvykom každý rok. Deťom s materinským jazykom maďarským darovala knižné odmeny miestna organizácia Spolku priateľov Rákóczi, ktorého nový predseda, Ing. János Mácsady sa tiež zúčastnil slávnosti. Do každej darovanej knihy sme vložili ex libris – knižnú značku, pamiatku na tento deň.

Hovorili sme o užitočnosti čítania u detí, ktoré je potrebné pre rozvíjanie ich slovnej zásoby i pravopisu. Nezabudli sme na nášho

regionálneho básnika Vilmosa Csontos, ktorého sme priblížili slovom. Zároveň sme prítomných oboznámili s medzinárodnou súťažou EX LIBRIS, kde si každý rok preberá ocenenie Mestskej knižnice v Želiezovciach jedno dieťa z niektorej zo želiezovských škôl. Téma tohtoročného 10. jubilejného ročníka znela Svetové vynálezy. Cenu sme odovzdali priamo v Hlohovci žiačke ZŠ s VJM Nikolette

Fodor, ktorá kreatívne vystihla objavenie atómovej energie. Na jej exlibrise môžeme vidieť AE Mochovce.

M. Dávidová,
vedúca oddelenia pre mládež MsK

Špeciálno-pedagogická poradňa slúži už pol roka

Riaditeľstvo Špeciálnej základnej školy v Želiezovciach vyvíjalo v uplynulom období nemalé úsilie v tom smere, aby pri škole mohla vzniknúť špeciálno-pedagogická poradňa. Práca v záujme otvorenia tejto poradne bola korunovaná úspechom v minulom roku, keď 1. septembra 2006 otvorila svoje brány v rámci ŠZŠ. Riaditeľka školy PaedDr. Eva Šimková bola ústrednou iniciátorkou tohto projektu, keďže ako vedúca špeciálnej inštitúcie si najviac uvedomovala problémy detí navštevujúcich ŠZŠ, ich rodičov, ako aj učiteľov školy. „Veľa detí navštevujúcich našu školu pochádza zo sociálne znevýhodnených rodín, rodín v hmotnej núdzi. Rodičom týchto detí často chýbali finančné prostriedky na vycestovanie v presne dohodnutý termín do najbližšej poradne, vzdalenej od ich bydliska aj niekoľko desiatok kilometrov. Počet detí s ťažkosťami v učení postupne narastal a včasná diagnostika najmä z uvedených dôvodov chýbala. Určenie poruchy a najmä pomoc pri jej náprave sú nevyhnutnými činiteľmi zdravého vývinu osobnosti dieťaťa,“ uvádza riaditeľka hlavný dôvod týchto iniciatív, pričom dodáva, že zriadenie poradne pociťoval učiteľský zbor ako nevyhnutnosť.

Hlavnou náplňou činnosti špeciálno-pedagogickej poradne je posudzovanie školskej zrelosti, psychologické vyšetrenie – diagnostikovanie rozumových schopností dieťaťa, čo je potrebné najmä pri rozhodovaní o preradení dieťaťa do ŠZŠ, alebo naopak, pri integrácii do ZŠ, SŠ. Poradňa poskytuje služby v oblasti špecifických výchovno-vzdelávacích potrieb, individuálneho psychologického poradenstva pre žiakov, učiteľov i rodičov, ako i v oblasti poradenstva pri voľbe povolania. Pracovníci poradne okrem toho vedú aj prednášky na školách na témy ako komunikácia, riešenie problémov, asertívne správanie, predmanželská výchova, drogová prevencia a poskytujú aj rodinnú terapiu. V rámci poradne môžu záujemcovia vyhľadať odborníkov na pedagogiu a psychológiu, menovite: psychoterapeutku PaedDr. Katarínu Tabačekovú, školskú psychologičku Mgr. Katarínu Capovú, špeciálne pedagogičky Mgr. Máriu Jančovičovú a Mgr. Vlastu Šalingovú, so všeobecnými dotazmi na štatutárku poradne a riaditeľku ŠZŠ v jednej osobe PaedDr. Evu Šimkovú, ktorá sa o cieľoch poradne vyjadrila: „Súčasný trendy sú založené na rôznych formách terapie a reedukácie. Nejde teda len o určenie diagnózy, ale najmä o spôsob, ako redukovat daný problém, naučiť prispôbovať sa bežnému životu a zaradiť sa do spoločnosti. A to je náš cieľ.“

Spracoval (ek)

Múzeum očami detí

Pod týmto názvom zorganizovalo Tekovské múzeum v Leviciach pri príležitosti 80. výročia svojho založenia výstavu žiackych výtvarných prác. 22 ZŠ podalo do súťaže 215 výtvarných prác, medzi nimi i obe želiezovské ZŠ. Radi uverejňujeme umiestnenie mladých výtvarníkov z nášho regiónu.

I. kategória (1.–3. ročník ZŠ): 3. Dáša Klenková (ZŠ Kuraľany)

II. kategória (4.–6. ročník ZŠ): 2. Viktor Baka (ZŠ s VJM Želiezovce), 3. Paulína Todorová (ZŠ P. Vozokany), 5. Ladislav Néky (ZŠ Jur n. Hronom)

III. kategória (7.–9. ročník ZŠ): 1. Erika Mikušíková (ZŠ Zbrojníky), 2. Roland Molnár (ZŠ Želiezovce), 3. Adriana Ducháčková (ZŠ Želiezovce), 4. Milan Magda (ZŠ Zbrojníky).

Víťazi dostali hodnotné knižné odmeny a celoročný voľný vstup do Tekovského múzea v Leviciach. Tam sú ich práce sprístupnené až do 11. marca.

PaedDr. Jozef Výboch

Víťazi Šalianskeho Matka sú známi

ZŠ v Želiezovciach v spolupráci s Mestskou knižnicou a MO Matice slovenskej usporiadali obvodné kolo súťaže v umeleckom prednese slovenskej povesti Šaliansky Matko J. C. Hronského. Zúčastnilo sa ho 26 súťažiacich z 9 ZŠ a osemročného gymnázia, ktorí si pripravili veľmi krásne ukážky, mnohé z regiónu Tekova a Hontu. Súťaž potvrdila nemalý záujem žiakov o tento druh umeleckého prednesu.

Porota v zložení M. Dávidová, J. Meliška a J. Výboch určila poradie najúspešnejších:

I. kategória (2. a 3. ročník): 1. Sabina Gorálová (ZŠ P. Vozokany), 2. Karin Sádecká (ZŠ Želiezovce), 3. Attila Nádaždi (ZŠ Farná s VJM). Čestné uznanie poroty: Marko Šafár (ZŠ Želiezovce), Boglárka Katona (ZŠ VJM Čata)

II. kategória (4. a 5. ročník): 1. Veronika Jurášová (ZŠ Želiezovce), 2. Kamil Gulai

(ZŠ T. Lužany), 3. Nikoleta Kopjaková (ZŠ Želiezovce). Čestné uznanie poroty: Zuzana Hančinová (8-r. gym. Želiezovce) a Marcela Gerneriová (ZŠ P. Vozokany), Janka Krnčanová (ZŠ T. Lužany)

III. kategória (6. a 7. ročník): 1. Dominika Napová (ZŠ Želiezovce), 2. Cynthia Sárkányová (ZŠ Želiezovce), 3. Soňa Ondrušeková (ZŠ Čaka). Čestné uznanie poroty: Réka Bohák (ZŠ VJM Keť), Ján Valencín (ZŠ P. Ruskov).

Prví traja v každej kategórii dostali okrem diplomov knižné odmeny, ktoré im odovzdala sponzorka Soňa Šuranská a postúpili do okresného kola, ktoré sa konalo v Leviciach. V tomto roku nezaznamenali výraznejšie umiestnenie, hoci kvalita ich prednesu bola na patričnej úrovni, no konkurencia bola veľká.

PaedDr. Jozef Výboch

Miešaný zbor Franza Schuberta oslavuje svoje 25 narodeniny

V roku 1981 organizácia Csemadoku v Želiezovciach a Gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským v Želiezovciach zorganizovali dodnes spomínaný kultúrny večer - spomienku na Bélu Bartóka - pred publikom plného miestneho kultúrneho domu. Rok 1981 bol rokom Bartóka, v roku 1982 sa spomínalo na 100. výročie narodenia Zoltána Kodálya. Osláviť sme to chceli vhodným spôsobom aj my, a ako inak, samozrejme založením speváckeho zboru. Aj keď sme sa na koncoročnom zasadnutí Csemadoku tak rozhodli, málo ľudí verilo v realizáciu tohto plánu. Napriek tomu sme si stanovili dátum našej prvej skúšky. Niekoľko týždňov po zasadnutí, 1. februára 1982, prišlo na skúšku 31 ľudí, aby sa dozvedeli, či bude niečo zo spoločného viachlasného spevu. V marci nás už bolo 52 a rýchlo sme nacvičili repertoár na úrovni hodnej verejného vystúpenia.

Prvý raz sme vystúpili v Ipelskom Sokolci na festivale Spievajúce Poipile pod holým nebom. Mali sme pocit, že spievame dokonale. Po mesiaci sme sa predstavili na Celostátnom festivale ľudového umenia v Želiezovciach pred publikom, ktoré roznieslo našu povest po celom území Slovenska. Ostatní nám závideli najmä našu „mužskú“ časť, mali sme totiž 15 tenorov, 14 basov, kým inde spievalo v celom zbore dokopy 15 mužov (dnes už aj my, so svojimi 4 tenormi a 6 basmi, závidíme nášmu vtedajšiemu zboru).

Kvalifikovaní členovia nášho zboru si už dávnejšie želali prácu navyše. Spočiatku spieval renesančné madrigaly, motetá a černošské spirituály pre vlastné potešenie iba jedno kvarteto (Mária Markoltová – soprán, Gréta Olláryová – alt, Géza Horváth – tenor a Ján Nyitrai – bas). Neskôr sa kvarteto rozširovalo a po svojom prvom vystúpení sa stalo oficiálnym komorným zborom Csemadoku.

Na súťaži maďarských speváckych zborov na Slovensku, na Dňoch Zoltána Kodálya

(usporadúvaných každý tretí rok) sme sa zúčastnili prvýkrát v roku 1984 v Galante, a hneď sme sa vrátili so zlatým vencom. Potom nastal úpadok: v roku 1985 odišlo zo zboru veľa ľudí, na ich miesta prišli noví speváci. Bolo treba začať s prácou na novom repertoáre. V roku 1987 sme sa na Kodályove dni ani nedostali.

Druhá zlatá éra zboru sa začala v roku 1989, miešaný aj komorný zbor získali zlatý veniec. Odvtedy sme sa zúčastnili na každom ročníku spomínaného festivalu, vždy sme sa vrátili so strieborným alebo zlatým hodnotením. V roku 1992, na jubilejnom koncerte, bol zbor oficiálne premenovaný na Miešaný zbor Franza Schuberta.

Do tohto článku by sa nezmestili všetky dosiahnuté úspechy zboru, preto spomeniem iba niektoré: Kodályové večery s Lajosom Vassom (Želiezovce, Keť, Levice), sopronhorpácsske hostovanie, súťaž komorných zborov v Trenčíne, volebné mítingy, Dni starej hudby SAMARIA v Šamoríne, odhalenie pamiatkovej tabule Bélu Bartóka v Komárne, vystúpenie v programe Beatles s Istvánom Mikóm (Komárno), pašie na Kvetnú nedeľu a Veľký piatok, spomienka na bitku v Tekovských Lužanoch, I. a II. hudobný zraz Bélu Bartóka (Komárno, Šahy), rózsaszentmártonské hostovanie, televízne účinkovanie, nahrávka v štúdiu maďarskej kapely Omega, vystúpenie v programe Zenebutik, niekoľko odhalení pamätných sôch, rôzne dedinské slávnosti, vysviacky kostolov, sviečkové pochody, odhalenia kopíj, vianočné koncerty, egerské festivaly speváckych zborov, medzinárodný umelecký festival v Makó, súťaž speváckych zborov na počesť Franza Schuberta vo Viedni, hostovania v Trstenej, Modre, Rožňave, Vámosmikole, Brzotine, vystúpenie na narodeninách Tibora Ága, Harmonia Sacra Danubia (Komárno), vystúpenia v Budapešti, v Mosonmagyaróvári, v obciach Čáb, Bátaszék, Piliscsaba, Bíňa, vystúpenie pri príležitosti

návštevy Rudolfa Schustera v Želiezovciach, odhalenie sochy Antala Kherndla, Svätý písní v Olomouci. A predovšetkým nahrávka v železovskom kultúrnom dome a v kostole reformovanej cirkvi v Šalove (2005/2006).

Zbor a jeho zverenci oslavujú svoje 25 narodeniny v tichosti. Právě oslavy plánujeme na 9. a 10. jún, Spoločnosť Lajosa Bárdosa z Budapešti nám totiž zagrataluje v prítomnosti siedmich ďalších speváckych zborov v rámci medzinárodného festivalu. Dovtedy nás čaká vystúpenie v Budapešti a – možno – v Taliansku. Vystúpenia teda budú. Náš zbor má však málo členov (podobne, ako počas posledných 15 rokov), tentoraz sú v nebezpečenstve tenori, sú iba štyria, často sa stáva, že sa na skúške nevie zúčastniť ani jeden z nich. Preto by sme radi informovali našich čitateľov, že s otvorenou náručou čakáme všetkých radi a pekne spievajúcich ľudí, ženy aj mužov. Hudobná kvalifikácia a poznanie nôt nie sú podmienkou. Zbor skúša každý pondelok v ľavej miestnosti miestneho kultúrneho domu od 16.30 do 18.00. Prihlásiť sa môžete u členov zboru. V prípade úspešne zvládnutých základných požiadaviek zborového spevu sa po 2-6 mesiacoch môžete stať členom.

Zbor stojí peniaze, najmä cestovanie a kostýmy. (Tu by som poznamenal pre tých, ktorí v tom vidia možnosť obohatenia sa, že možno ako jediný dirigent v republike som nikdy nezobral ani halier za vedenie zboru a aj členovia zboru sú na tom podobne. Ba naopak, my platíme za to, aby sme mohli spievať.) Bez pomoci by sme sa však nezaobišli. Náš zakladateľ, Csemadok, je schopný nás dotovať iba cez rôzne nadácie. Väčšinu našich nákladov hradí samospráva a - povedzme si aspoň teraz, pred oslavami - papiernictvo Delfín - náš mnoho rokov najobľúbenejší sponzor. Ďakujeme!

RNDr. Géza Horváth, dirigent

Poznáme víťazov obvodného kola pravopisnej olympiády

Uprostred decembra usporiadala ZŠ v Želiezovciach už 7. ročník obvodného kola pravopisnej olympiády z jazyka slovenského. Zúčastnilo sa ho 29 súťažiacich zo 6 ZŠ a jedného osemročného gymnázia regiónu – víťazov školských kôl.

Táto súťaž si už v systéme predmetových súťaží medzi žiakmi 2. stupňa ZŠ našla svoje miesto. Ako vyplýva z jej názvu, aj takouto formou chceme prehľbovať záujem žiakov o pravopisné javy v materinskom jazyku a vytvárať priestor všetkým, ktorí chcú čo najlepšie zvládnuť slovenský jazyk nielen slovom, ale aj písmom. Výsledky:

I. kategória (5. ročník): 1. Nikoleta Kopjáková (ZŠ Želiezovce), 2. Michaela Majtánová (Gymnázium Želiezovce), 3. Lucia Sztanková (ZŠ Želiezovce)

II. kategória (6. ročník): 1. Dalida Pitáková (ZŠ Želiezovce), 2. Peter Paulovics (Gymnázium Želiezovce), 3. Miriam Židóová (ZŠ T. Lužany)

III. kategória (7. ročník): 1. Alexandra Číková (ZŠ Želiezovce), Beata Somogyiová (ZŠ T. Lužany), 2. Simona Michlová (ZŠ Želiezovce), Lucia Krnáková (ZŠ P. Ruskov)

IV. kategória (8. ročník): 1. Marek Nap (ZŠ Želiezovce), 2. Monika Tóthová (ZŠ P. Vozokany), 3. Erika Mazúchová (ZŠ T. Lužany)

V. kategória (9. ročník): 1. Veronika Budzáková (ZŠ P. Ruskov), 2. Dáša Janšíková (ZŠ Želiezovce), 3. Monika Bathóová (ZŠ Želiezovce)

Prví dvaja z každej kategórie postúpili do okresného kola, ktoré sa uskutoční koncom januára v železovskej ZŠ. Všetci účastníci obvodného kola dostali spomienkové predmety a najúspešnejší aj diplomy, ktoré im odovzdala riaditeľka usporiadateľskej školy Mgr. Marta Zabadalová.

PaedDr. Jozef Výboch

Medfin-lízing hľadá zdravotníckych zamestnancov

Začiatkom januára sa na webovom portáli profesia.sk objavili inzeráty spoločnosti Medfin-lízing, a.s. Bratislava, v ktorých firma ponúka pracovné miesta v oblasti odborných zástupcov opatrovateľskej a ošetrovateľskej starostlivosti v Želiezovciach. Ponuka práce súvisí s aktivitami spoločnosti týkajúcimi sa kúpy nehnuteľností bývalej železovskej nemocnice. Časť objektu, pavilón E, plánuje Medfin rekonštruovať ako prvú a rozbehnúť činnosť v oblasti dlhodobej liečby seniorov. Na dodávateľa stavby bolo vypísané výberové konanie, práce by sa mali dokončiť už v prvom štvrtroku 2007. Na miesta vedúcich opatrovateľov a ošetrovateľov očakáva vzdelanie v príslušnom smere, aspoň maturitu, počítačové znalosti a minimálne trojročnú prax. Úspešným uchádzačom ponúka spoločnosť plat od 20 tis. Sk. (v)

*Želiezovské spomienky***Pán Sloboda a želiezovská grófka**

Je po voľbách. Dané slovo sa má dodržať. Mám pocit, že môžem opäť začať písať o dávnych i menej dávnych príhodách a faktoch z minulosti nášho mesta. Dúfam, že moje články majú význam, azda poukážem strednej a mladej generácii, aj keď dnešok na to často nepoukazuje, že je načo byť v našom meste právom hrdí.

Želiezovce majú mimoriadne bohatú históriu. Spomeniem azda jednu z najvýznamnejších osôb, ktoré žili v našom meste. Vlni sa mi dostal do rúk originál listu z kaštiela v Želiezovciach. Súvisel práve so Schubertom.

Severná sála kaštiela, kde bol klavír umiestnený dlhé desaťročia, kým nezmizol. Existujú podozrenia, kde môže byť teraz.

tovskou tradíciou. Posledná grófka žijúca v kaštieli bola Ernestína Coudenhove, rodená Breunner, ktorej stará matka Mária Esterházy bola jednou zo žiačok učiteľa hry na klavíri – neskôr svetoznámeho romantického hudobného skladateľa Franza Schuberta. Práve pred 6 mesiacmi som v uvedenom liste objavil poznámku, ktorá uvádza na pravú mieru

mnoho poloprávd o tzv. Schubertovom klavíri, ktorý sa svojho času nachádzal v kaštieli. Správne by sme azda mali hovoriť o klavíri Jána Karola Esterházyho, na ktorom komponoval Schubert počas svojich dvoch pobytov v našom meste v r. 1818 a 1824.

Klavír bol vyrobený v r. 1812 vo vtedajšom Pressburgu, čiže v Bratislave, známym výrobcom hudobných nástrojov Karolom Schmidtom. Jeho vtedajšia cena bola nemalá – 6000 forintov. Grófka Ernestína len pripomína, že uvedený klavír je umiestnený od zakúpenia v tej istej miestnosti, na tom istom mieste, ako vidno na priloženej fotografii. Po druhej svetovej vojne sa tento pôvodný klavír záhadne stratil. Relevantné stopy však vedú do stredoslovenskej obce Víglaš. V 60. rokoch do i dnes existujúceho múzea priniesli náhradu, veľmi podobný klavír, avšak vyrobený vo Viedni. To však už nebol ten pravý, pôvodný kus, na ktorom komponoval F. Schubert... To je suchá pravda.

S klavírom, na ktorom Schubert s Máriou a Karolínou Esterházy hral mnoho skladieb, súvisí však aj zaujímavá príhoda z prvej polovice 20. storočia. V Želiezovciach žil toho času výborný samouk, hudobník Vojtech Sloboda, ktorého však až do jeho smrti volali iba Vak Béla. Celý život prežil v mimoriadnej úcte ako úplne slepý hudobník, neskôr trafikant v malej predajni na rohu ulice pri maďarskom gymnáziu. Ako však súvisí s touto témou?

V jedno nedeľné popoludnie v novembri 1928 grófka požiadala svojho zamestnanca Alexandra Šallaiho, aby zohnal nejakého odborníka na naladenie vzácneho klavíra. Uvedené poobedie bolo žiadosti vyhovie. Grófka po nedeľnom obede odišla na návštevu svojich statkov a vrátila sa až v podvečer. Pri vstupe do severnej sály kaštiela, kde mladý Sloboda v hlbokom šere ladil klavír, sa stihla len začudovať pri pohľade na sklonenú postavu ladiča. Nahnevane zakričala: Mein Gott, prečo tomu odborníkovi niekto nedonesie lampu a nezažne svetlá? Pán Sloboda však ticho poznamenal: Pani grófka, som úplne slepý, ja k ladeniu nepotrebujem svetlo. Grófka s údivom a v miernom šoku vybehla z miestnosti. Prešiel asi týždeň a grófka opäť dala zavolať Slobodu, aby si prišiel po odmenu za perfektne vykonanú prácu. V údive zostal tentoraz on, nad grófkou štedrosťou. Mimo poradia mu bol vyčlenený priestor v centre mesta pre trafikku (na rohu pri terajšej ZŠ s VJM, číslo domu 179, rozmery 3x2 m) s povolením predaja v nej a pozemok na výstavbu rodinného domu blízko železničnej stanice. Dodnes si pamätám pána Slobodu, ako v malej trafike len pomocou hmatu rozpoznáva mince i papierové bankovky a predáva tabak.

Mimochodom, k historickým pamiatkam mesta, ako je kaštieľ, sa zvykne srdečne pozývať. Ja to už nerobím – je to bolestné, na kaštieľ sa radšej ani nechodte pozrieť, je to priam pohroma. Aj ja, ako nový mestský poslanec spolu s vedením mesta urobím všetko pre to, aby sa dnešný zlý stav čo najskôr zmenil.

Pavel Polka

Svodovská škôlka

Materská škola vo Svodove bola vždy charakteristická svojou rodinnou atmosférou, príjemným prístupom učiteliek k deťom i rodičom, niekoľko desaťročí trvajúcou tradíciou kvalitného výchovného prístupu a profesionálneho výchovno-vzdelávacieho procesu. Generácia striedala generáciu a deti, na ktoré sa už spomínalo iba z fotografií škôlkarskeho albumu, vyrástli a do tejto škôlky vodili svoje deti.

Bohužiaľ, na toto všetko dnes môžeme iba s nostalgiou spomínať a o svodovskej škôlke hovoriť už len v minulom čase.

Prvou riaditeľkou MŠ v 50. rokoch, kedy sa táto inštitúcia zakladala, sa stala Júlia Furindová. Dokumentujú to i mnohé zachované skupinové fotografie svodovských detí a ich učiteliek, na ktorých sa riaditeľka často objavuje.

Učiteľkou MŠ v 60. rokoch a ešte dlhé roky potom bola Alžbeta Dobrovická. Škôlka mala v tom čase kapacitu okolo 30 detí, ich počet sa však stále zvyšoval a priestory škôlky prestávali postačovať. Tak sa aj priestory zväčšovali a prispôbovali. K pôvodnej budove sa pristavila chodba a sociálne zariadenia.

V roku 1967 sa budujú nové preliezačky, hojdačky, zakupujú nové didaktické hry. Koncom 60. rokov začína MŠ v letných

mesiacoch, presnejšie od jari do jesene, prechádzať na celodennú starostlivosť o deti, pri ktorej pomáha i JRD, pretože ide práve o deti matiek pracujúcich vo svodovskom družstve. Táto spolupráca pretrváva niekoľko rokov.

Po 11 rokoch, v roku 1972, opustila MŠ jej dlhoročná učiteľka a riaditeľka Alžbeta Dobrovická a na jej miesto prišla nová - **Mária Britková** z Levíc. Všetci súčasní obyvatelia Svodova ju iste poznajú a spomínajú na ňu, pretože vychovala minimálne dve generácie svodovských detí. Pôsobila tu ešte dlhšie obdobie ako jej predchodkyňa – celých 32 rokov. Materskej škole vo Svodove zostala verná až do septembra roku 2004, kedy bola škôlka zrušená a vysťahovaná.

Svodovské deti dnes dochádzajú do Materskej školy v Želiezovciach.

Budova, ktorá bola pred mnohými desaťročiami súkromným domom a z ktorej sa, i s pomocou Svodovčanov, stala krásna a útulná škôlka, dnes ešte stojí. Je v nej však ticho a pokoj, ktorý by sme všetci radi vystriedali za veselý džavot malých svodovských detí. V súčasnosti je jej budova využívaná len na občasnú akcie organizované pre svodovské deti (Mikuláš, fašiangový karneval a pod.).

Mgr. Julianna Hanzová

* Šport *

Želiezovský šach v polovici súťaže: stred tabuľky a predposledné miesto

Máme za sebou polovicu zo súťažného obdobia šachových družstiev. Naše **A mužstvo** po výhre nad nováčikom IV. ligy Dvormi nad Žitavou zdolalo aj Komárno E v pomere 6,5:1,5. Po týchto výhrach prišla studená sprcha a to tesná prehra 3,5:4,5 s YMCA Nitra. V ďalšom kole sme vysoko zví-

hrozí a vypadnúť, samozrejme, ak ešte niečo vyhráme, by sme taktiež nemali.

Nášmu **B mužstvu** sa v tomto roku zatiaľ nedarí. Začali tesnou prehrou s Dvormi nad Žitavou C a remízou s Dvormi nad Žitavou B. V ďalšom kole prehrali s Kamenným Mostom, remizo-

IV. liga

1. CCVČ Jun. NR	5 1 0	16	39,00
2. B. Kosihy C	5 0 1	15	34,00
3. CCVČ Nitra C	4 0 2	12	21,00
4. ŠK Pribeta	3 1 2	10	27,50
5. KŠC Komárno E	3 1 2	10	24,00
6. Slovan Želiezovce	3 0 3	9	28,00
7. Veľký Kýr	2 2 2	8	25,50
8. YMCA Nitra B	2 2 2	8	21,50
9. Komárno D	2 0 4	6	18,00
10. Šurany C	1 1 4	4	17,00
11. Dvory n. Žitavou	1 0 5	3	12,00
12. Podhájska B	0 2 4	2	20,50

ťazili nad CCVČ Nitra 7,5:0,5 a stáli sme na druhom mieste v tabuľke. Hneď po nich, v ďalšom kole, nás uzemnila Juniori CCVČ Nitra, keď vyhrali vysoko 7,5:0,5 a nádeje na postup nám na domácej pôde definitívne zobrali hráči zo Šurian výhrou 5,5:2,5. V tabuľke sme v strede na šiestom mieste a zostáva nám už len pohodlne dohrať túto sezónu. Postup do III. ligy nám už ne-

vali s Novými Zámkami E a prehrali s Novými Zámkami D. K tomuto postaveniu v tabuľke si ešte pripočítajme čiastkové výsledky zo šiesteho kola, a to prehru so Svätým Petrom A a prvú výhru v tejto sezóne so Svätým Petrom B v pomere 4:0 a budeme vedieť kde sa asi naše B mužstvo nachádza.

Súťaže jednotlivcov

V mesiaci december a ja-

V. liga

1. Nové Zámky E	4 0 0	15	16,0
2. B. Kosihy D	3 2 0	11	13,5
3. B. Kosihy E	2 3 0	9	11,5
4. Dvory n. Žit. B	2 2 1	8	12,5
5. Sv. Peter	2 2 1	8	11,5
6. N. Zámky D	2 2 1	7	11,5
7. K. Most B	1 2 2	5	9,0
8. Komárno F	1 2 2	5	8,0
9. Pribeta B	1 1 3	4	9,0
10. Dvory n.	1 1 3	4	5,5
11. Želiezovce B	0 2 3	2	7,5
12. Sv. Peter B	0 1 4	1	4,5

nuár sa uskutočnili turnaje o titul šachový majster školy. Na základnej škole s VJM 22. decembra sa uskutočnil 3. ročník, ktorého sa zúčastnilo 12 žiakov. Majstrom školy sa stal Ákos Szabó. Ako druhý skončil Roman Kovács a tretí Zsolt Németh.

O mesiac neskôr, 18. januára, bol usporiadaný I. ročník šachového turnaja na slovenskom Gymnáziu. Na turnaj sa prihlásilo 24 žiakov. Na prvom mieste sa s plným

počtom bodov umiestnil a právo nosiť titul Šachový majster školy získal Maroš Ubreži. Ako druhý skončil Erik Hraník a tretím sa stal Martin Gera. Ďakujeme pánu

riaditeľovi za ceny, z ktorých sa ušlo aj štvrtému Marcelovi Brzovi aj najšikovnejšej dievčine, Viktorii Skladanovej.

Hráči nášho šachového klubu sa zúčastnili dvoch turnajov. V decembri vianočného, ktorý vyhral Ing. František Meimersheimer, druhý skončil

Vladimír Bielík

a tretí Ludo-

vít Cúth.

V januári

sme sa

zúčast-

nili 9.

ročníka

putovného

pohára

starostu obce Čaka. Vyhral Ján Machník, druhý skončil Jozef Mihalík a tretí Ludovít Cúth. Všetkým víťazom gratulujeme.

MJ

Halový turnaj starších žiakov

Želiezovský januárový halový futbalový turnaj starších žiakov opäť ukázal kvalitu miestneho mládežníckeho družstva a dokázal, že želiezovský futbal musí stavať práve na mládeži a takých oddaných a odborne zdatných trénerských osobnostiach, akým je dlhodobý kouč žiakov Gabriel Duchoň. Turnaj starších žiakov za účasti prvoligových družstiev FK Slovan Levice, FKM Nové Zámky a domáceho treťoligového družstva MŠK Želiezovce sa uskutočnil 21. januára v miestnej športovej hale T-18. Hralo sa systémom každý s každým, na odvetu, v trvaní 25 minút

na zápas. Družstvá preukázali vysokú futbalovú kvalitu a cit pre fair-play, ani v jednej z týchto oblastí sa naši nestratili. Vzájomné zápasy priniesli domácim uspokojivé výsledky:

Nové Zámky – Levice 2:5
Želiezovce – Nové Zámky 4:1
Levice – Želiezovce 3:1
Odvetu:
Levice – Nové Zámky 11:2
Nové Zámky – Želiezovce 7:1
Želiezovce – Levice 2:2

Poradie družstiev:

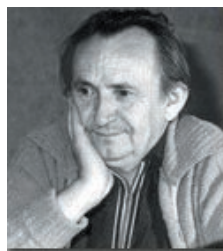
1. Levice 21:7	10 bodov
2. Želiezovce 8:13	4 body
3. Nové Zámky 12:21	3 body

Za domáce družstvo skórovali Sebastián Rotík 3, Daniel Varga 2, Zoltán Simon 2 a Gábor Bencsik 1. Ako najlepší brankár turnaja bol vyhodnotený domáci gólman Ľuboš Straňák. Najlepším hráčom turnaja sa stal Dominik Duchoň z FK Slovan Levice (naš hráč na hostovaní). Najlepším strelcom turnaja so 6 gólmi sa stal Roman Čejte z levicekého družstva.

Spravoval: (ek)

Vidékünk írói - Ozsvald Árpád

(Nemesorosi, 1932. január 28. – Pozsony, 2003. június 15.) költő, műfordító és könyvgyűjtő. Egy történelmi küldetést vállaló, és nehéz sorsot betöltő nemzedék tagja volt. A falu küldötte, mint a legtöbb felvidéki magyar író, költő. Rendkívül egyszerű, de szívmeleg környezetben nőtt fel. Ez a körülmény hosszú ideig tematikai és szemléleti behatároltságot jelentett. 1950-ben a csurgói gimnáziumban érettségizett, hét évvel később a pozsonyi Pedagógiai Főiskolán szerzett magyar szakos tanári képesítést.

A Hét szerkesztője (1960–1995), nyugdíjazásáig főszerkesztő-helyettese volt. Ozsvald a hetvenes évek fordulóján érkezett el költői fejlődésének művészi kibontakozásához, egyfajta tartalmi, formai megállapodottsághoz. Olvasottsága, poétikai képzettsége, művészi ízlése megvédte a kultúrpolitikai elvárások legveszélyesebb csapdájától. Egyike volt azoknak, akiket az első antológiák nyomán – Új hajtások (1953), Három fiatal költő (1954) – Fábry távlatos költői tehetségként üdvözölt. A hang őszintesége, a közéleti görcsök hiánya, természeti képeinek plaszticitása, művészi kidolgozottsága, élményi ereje ragadta meg. A kezdeti korszak vertermését a Tavasz lesz újra, kedves (1956), Júdása én nem lehetnék (1959), Laterna magica (1967) című kötetekben olvashatjuk. Igaz summázata, a korszak értékeinek már az utókor várható kritikai szemléletére is tekintő válogatását a Galambok szállnak feketében (1969) című gyűjteményes kötete tartalmazza. A hetvenes években induló második fejlődési szakasz tulajdonképpen haláláig tartott. Ozsvald életművének kicsi, de nem jelentéktelen részét képezik a gyermekirodalmi művek. Versben és prózában egyaránt van értő szava a gyermekekhez. Élete nem volt könnyű, de a sors nem volt hozzá hálátlan. Az élet mélységeiből jött, és a „valóság szerelmeseként” eljutott a kisebbségi magyarság szellemi templomának építői közé. Hosszantartó betegség után 71 éves korában a pozsonypüspöki kórházban hunyt el a Madách-díjas költő. A költők ideje természetesen nem jár le, tovább folyik verseikben. Vannak, akiket nem feledhetünk, mert az emberiség önmagát felejtene el! Ő ilyen volt! Költészetének már régen ott a helye a Hét évszázad magyar versei között. Főbb művei: Földközbelben (versek, 1965), A kis postás (ifj. regény, 1965, 1981), Szekerek balladája (versek, 1971), Versek (1978), Oszlopfő (válogatott versek, 1981), Valahol otthon (versek, 1985), Nincsenek szemtanúk (versek, 1992), Néger a hóesésben (gyermekversek, 1994), Emlékek útján (tanulmányok, 1995). Értésüleink szerint a korábban tanítóként Nyírágón és Fegyverneken is működő költőnek a napokban emlékszóbat rendeznek be szülőfalujában, Nemesorosziban.

(ág)

Kronika - Krónika

S'úbili si vernost' - Házasságot kötöttek

30. 12. Ladislav Újváry (Želiezovce) – Darina Farkasová (Želiezovce)

Gratulujeme - Gratulálunk

50

Ernest Antal	01. 02.
Eva Potocká	03. 02.
Silvia Trubanová	05. 02.
Marta Vámošová	07. 02.
Štefan Szalai	07. 02.
Tibor Kovács	12. 02.
Dezider Biller	14. 02.
Gabriel Duchoň	14. 02.
Alexander Török	15. 02.
Katarína Bugyiová	17. 02.
Mária Horváthová	21. 02.
Ján Rehorčík	23. 02.

60

Jozef Debnár	01. 02.
Mária Brestovská	04. 02.
Marta Nagyová	06. 02.
Jozef Makovic	19. 02.
Štefan Jobko	22. 02.

70

Jolana Kollárová	05. 02.
Štefan Buček	09. 02.
Ján Jamriška	13. 02.
Július Tóth	18. 02.

80

Ester Plothová	06. 02.
----------------	---------

Opustili nás - Elhunytak

20. 12. Mária Bučková (Čaka, 82 r.), 25. 12. Vojtech Ocet (Ipeľský Sokolec, 76 r.), 30. 12. Ernest Csenki (Želiezovce, 74 r.), 13. 1. Ing. Jozef Jenčo (Želiezovce, 66 r.), 21. 1. Rudolf Oláh (Želiezovce, 63 r.), 24. 1. Irene Solyová (Želiezovce, 80 r.), 28. 1. Ján Nagy (Želiezovce, 58 r.)

INZERCIA - APRÓHIRDETÉSEK

Kütvérést vállalunk nehezen hozzáférhető helyen is. Anyagot biztosítunk. Tel. 090 407 017

(07-02)

Predám vinicu v Šalove. Bližšie informácie v redakcii.

(07-03)

Kúpim 2- alebo 3-izbový byt v Želiezovciach. Tel. č. 0905 969 174

(07-04)

Želiezovský spravodajca

Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce

Číslo registrácie: OÚ 1/99

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Redakčná rada: Gábor Ábel, MUDr. Imrich Beszédes, Jozef Benyák,
Mgr. Naďa Koncsalová, PaedDr. Žaneta Lišková,
PaedDr. Ferenc Nyustyin, Pavel Polka, PaedDr. Jozef Výboch

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Štefan Hečko

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, 036/772 11 70

Tlač: LVT Levice

Názory uverejnené v novinách nemusia odrážať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Kiadó: Zselíz Város Önkormányzata

Nyilvántartási szám: OÚ 1/99

Főszerkesztő: Levický László

Szerkesztőbizottság: Ábel Gábor, MUDr. Imrich Beszédes,
Benyák József, Mgr. Naďa Koncsalová, PaedDr. Liška Zsanett,
PaedDr. Nyustyin Ferenc, Pavel Polka, PaedDr. Jozef Výboch

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Štefan Hečko

Szerkesztőség: Zselízi Városi Hivatal, Szfn u. 2, 036/772 11 70

Nyomda: LVT Léva

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

KINO - MOZI

2007

Kino dočasne nepremieta.
A mozi átmenetileg nem üzemel.

MIESTO PRE VÁŠ INZERÁT

Nájdete nás na
Mestskom úrade
v Želiezovciach
Ul. SNP 2
alebo na tel. č. 036/772 11 70

Ž a l ú z i e▪ **Horizontálne a vertikálne látkové**

- exteriérové
- medziokenné
- interiérové

▪ **Protihmyzové sieťky**▪ **Silikónové tesnenie okien a dverí**▪ **Plastové zhrňovacie dvere**

(04-2)

LUNAP - NÉMETH 036/773 91 91 0905 42 00 44

**Vykupujem starožitnosti
rôzneho druhu**

napr. nábytok (aj v poškodenom stave), obrazy,
hodiny, porcelán, striebro, lustre, šable, bodáky
a iné zbrane. *Platím v hotovosti.*

036/622 35 96, 0903 439 094

Felvásárolok mindenféle régiséget

pl. bútort (sérült állapotban is), képeket, órákat,
porcelánt, ezüstöt, csillárokat, kardokat, szuro-
nyokat és egyéb fegyvereket.

Készpénzben fizetek.

(04-3)

Felhívás

A XVII. Anyám fekete rózsza magyar nyelvű nemzetközi vers- és prózamondó találkozó XII. szlovákiai elődöntője 2007. március 3-án, 9.30 órakor Léván lesz a Junior művelődési központban. Kategóriák: gyermek (12–15 év), ifjúsági (16–21 év), felnőtt (22 éves kortól), megzenésített versek. Jelentkezni lehet 2007. február 20-ig a következő címen: Reviczky Társulás, Vojenská 28, 934 01 Levice, tel.: 036/6313 818, 0908 419 877, e-mail: reviczky.lv@stonline.sk. A jelentkezéseken kérjük feltüntetni a nevet, az életkort, lakcímet (vagy iskola címét), két vers vagy próza szerzőjét és címét, valamint a szállásigényt. A szlovákiai elődöntő szervezője a Reviczky Társulás, mely a jelentkezőknek február 26-ig bővebb információt küld.

OPRAVA

V januárovom čísle Želiezovského spravodajcu bola súčasťou správy o Vianočnom koncerte žiakov ZUŠ aj veta o tanečníkoch Centra voľného času, ktorých vystúpenie spestrilo spomínaný koncert. Je to nesprávny údaj, pretože v skutočnosti ide o členov tanečného odboru Základnej umeleckej školy Franza Schuberta. Za nesprávnu informáciu sa ospravedlňujem.

J. Meliška**Mesto Želiezovce**

ponúka na dlhodobý prenájom

budovu Amfiteátra v Želiezovciach. Blížšie informácie na tel.č. **036/7711140**

alebo osobne

na Mestskom úrade v Želiezovciach kanc. č. 9

Zselíz város

hosszú távon bérbe adja

a helyi szabadtéri színpadotBővebb tájékoztatást a **036/7711140-es**

telefonszámon, vagy személyesen a

városi hivatal 9-es sz. irodájában adnak.

**Kníhkupectvo pri Mestskej knižnici
(☎ 7711000) ponúka:**

D. Lerchová: Dvadsaťjeden dôvodov, prečo žena spí s mužom
Bratislava, Motýľ 2006, 165 str., 249 Sk

Odhaľujeme skryté zákutia ľudskej intimity, ženská intuícia obyčajne nesklame.

R. T. Kiyosaki: Bohaté dieťa, bystré dieťa

Bratislava, Motýľ 2006, 231 str., 269 Sk

Naštartujte seba a svoje dieťa k finančnému mysleniu, otvorte dvere, o ktorých ste doteraz nevedeli.

F. Malík: 100 najlepších slovenských vín

Bratislava, A. Marenčin – VPT 2006, 168 str., 249 Sk

Charakteristika oblastí, najznámejších odrôd viniča, slovo renomovaného odborníka môžete mať vo svojej knižnici.

**A Városi Könyvtár könyvkereskedésének
(☎ 7711000) ajánlata:**

V. Holt: Az olasz nő

Budapest, IPC Kiadó 2006, 397 oldal, 249 Sk

Az író nő Medici Katalint mutatja be, amikor már a királyok nagy hatalmú édesanyja...

Tenyér- és lábmasszázs mindenkinek

Budapest, Black and White Kiadó 2006, 127 oldal, 89 Sk

Ebből a könyvből ön is megismerkedhet a testi-lelki ellazítás hatásos módszerével. Képekkel.

I. Zicherman: Tengerről égbe

Budapest, Anno Kiadó 2006

A repülőgép-hordozó anyahajók története (képekkel).

* Sport *

Zselízi sakkmérleg az évad felénél: középmezőny és alsóház

Elérkeztünk a sakkbajnokságok idei évadjának feléhez. A zselíziek A csapata először legyőzte a IV. liga újoncát, Udvard gárdáját, majd Komárom E csapata felett aratott 6,5:1,5 arányú győzelmet. Ezután hi-

le a zselízi gárdát. Jelenleg a 6. helyet foglaljuk el, és egyetlen célunk kényelmesen végigjátszani a szezont. A III. ligába való feljutás már nem reális, és ha nyerünk még egy-két mérkőzést, a kiesés veszélye sem fenyeget.

IV. liga

1. CCVČ Jun. NR	5	1	0	16	39,00
2. B. Kosihy C	5	0	1	15	34,00
3. CCVČ Nitra C	4	0	2	12	21,00
4. ŠK Pribeta	3	1	2	10	27,50
5. KŠC Komárno E	3	1	2	10	24,00
6. Slovan Želiezovce	3	0	3	9	28,00
7. Veľký Kýr	2	2	2	8	25,50
8. YMCA Nitra B	2	2	2	8	21,50
9. Komárno D	2	0	4	6	18,00
10. Šurany C	1	1	4	4	17,00
11. Dvory n. Žitavou	1	0	5	3	12,00
12. Podhájska B	0	2	4	2	20,50

degzuhanýként hatott a nyitrai YMCA-val szemben elkönyvelt szoros 3,5:4,5 arányú vereség. A következő fordulóban csapatunk magabiztosan, 7,5:0,5 arányban kerekedett felül a nyitrai egyházi szabadidőközpont csapatán, aminek következtében a második helyet foglalta el. Magasroptú reményeinkből az egyházi szabadidőközpont junior csapata hozott le a valóság talajára, miután 7,5:0,5 arányban kiütötte a zselízi csapatot. Ezek után még mindig éltek a magasabb osztályba való feljutás esélyei, de ezeket Nagysurány gárdája hamar eloszlatta, amikor 5,5:2,5 arányban győzte

B csapatunk kevésbé sikeresen veszi a bajnokság minden nap akadályait. Első körben alulmaradt Udvard C csapatával szemben, majd döntetlent ért el e község B gárdájával való összecsapásban. Ezt követően Kőhídyarmat csapatától kikapott, döntetlent ért el Érsekújvár E csapatával, majd legyőzött az újvári D csapat által.

Ehhez az álláshoz még hozzászámolhatjuk a 6. forduló részeredményeit is, mégpedig egy vereséget Szentpéter első csapatától és a szezon első győzelmét, Szentpéter B csapatával szemben

V. liga

1. Nové Zámky E	4	0	0	15	16,0
2. B. Kosihy D	3	2	0	11	13,5
3. B. Kosihy E	2	3	0	9	11,5
4. Dvory n. Žit. B	2	2	1	8	12,5
5. Sv. Peter	2	2	1	8	11,5
6. N. Zámky D	2	2	1	7	11,5
7. K. Most B	1	2	2	5	9,0
8. Komárno F	1	2	2	5	8,0
9. Pribeta B	1	1	3	4	9,0
10. Dvory n.	1	1	3	4	5,5
11. Želiezovce B	0	2	3	2	7,5
12. Sv. Peter B	0	1	4	1	4,5

4:0 arányban, így kiszámíthatjuk, hol is található jelenleg B csapatunk az V. ligában.

Egyéni versenyek

Decemberben és januárban folytak az egyéni versenyek a helyi iskolákban. A magyar tannyelvű alapiskolában december 22-én tartották meg az iskolai sakkbajnoki címért kiírt verseny 3. évfolyamát, amelyen az intézmény 12 tanulója vett részt. Az iskola sakkbajnoka Szabó Ákos lett, második helyen Kovács Roman végzett, a harmadik Németh Zsolt lett.

Szűk egy hónappal ezután, január 18-án a szlovák tannyelvű gimnáziumban tartottak sakkversenyt, amelyre 24 diák nevezett be. A versenyt száz százalékos teljesítménnyel Maroš Ubreži nyerte, aki joggal büszkélkedhet az iskolai sakkbajnoki címmel.

A második helyen Emil Hraník, a harmadikon Martin Gera végzett. Ezúton is köszönetet mondunk az iskola igazgatójának a díjakért, amelyekből a negyedik helyen végzett Marcel Brzának és a legeredményesebb diáklánynak, Viktória Skladanovának is jutott.

A helyi sakkegyesület játékosai két egyéni versenyen vettek részt. Decemberben karácsonyi tornát tartottak, amelyet František Memerscheimer mérnök nyert meg, a második helyen Vladimír Bielík, a harmadikon Cúth Lajos végzett. Januárban rendezték meg Cseke község polgármesterének vándorserlegéért kiírt egyéni versenyt, amelyen Ján Machník diadalmaskodott, a második Jozef Mihalík, a harmadik Cúth Lajos lett. Elismerésünk a győzteseknek.

MJ

Első ligások között egyenjogúan

Januárban teremlabdarúgó-tornát tartottak városunkban felső kategóriás diákcsoportok részvételével, amely ismét bizonyította a zselízi csapat tagjainak jártéktudását, valamint hogy a zselízi futball felemelkedésében az ifúságra és olyan elhivatott, számos eredményt felmutató edzőkre van szükség, mint amilyen a zselízi diákok edzője, Duchoň Gábor. A tornát január 21-én tartották a T-18-as tornateremben. A hazai csapat mellett két első ligás együttes, a lévai FK Slovan és az érsekújvári FKM vett részt a téli erőpróban. Az összecsapások visszavágós

körmérkőzéses rendszerben, 25-25 perces időtartamban folytak. A résztvevők magas színvonalú, sportszerű futballt mutattak. A hazaiak mindkét területen bizonyítani tudtak, hiszen – tekintettel az ellenfelek játékeréjére – elégedettek lehetünk a második hellyel.

Eredmények:

Érsekújvár – Léva	2:5
Zselíz – Érsekújvár	4:1
Léva – Zselíz	3:1
visszavágók:	
Léva – Érsekújvár	11:2
Érsekújvár – Zselíz	7:1

Zselíz – Léva 2:2

Végső sorrend:

1. Léva	21:7	10 pont
2. Zselíz	8:13	4 pont
3. Érsekújvár	12:21	3 pont

A hazai csapatban Sebastian Rotík 3, Varga Dániel 2, Simon Zoltán 2, Bencsik Gábor 1 gólt ért el. A torna legjobb kapusának a hazai Euboš Straňákot választották meg, a legjobb játékosnak járó elismerést Duchoň Dominik, a lévai csapat zselízi légiója kapta, a torna legeredményesebb góllövője a lévai Roman Čejtei lett 6 góllal.

Feldolgozta (ek)

Zselízi visszaemlékezések

Vak Béla bácsi és a zselízi grófnő

Túl vagyunk a választásokon, és az adott szó kötelez. Úgy érzem, folytathatom írásaim sorozatát a régi és kevésbé régi történetekről és tényekről – városunk történelméről. Remélem, hogy írásaimnak van jelentősége, talán bebizonyíthatom a középkorú és fiatalabb generációnak, amire a mai helyzet nem utal, mégpedig hogy igenis nekünk, zselízieknek van mire büszkének lennünk. Városunk rendkívül gazdag múlttal rendelkezik.

Most az egyik legjelentősebb személyről lesz szó, aki valaha is élt városunkban. Tavaly a kezembe került egy kastélyból származó levél eredeti példánya. Tartalma a Schubert hagyományra utalt. A kastélyban élő utolsó grófnő, Ernestina Coudenhove, született Breunner, unokája volt annak az Esterházy Máriának, aki egykor Franz Schubert zongoratanár és világhírű zeneszerző – tanítványa volt. Fél éve figyeltem fel egy, a levélben található utalásra, amely teljesen más megvilágításba helyezi az eddig ismerni vélt információinkat Schubert zongorájáról, amely valaha a kastélyban volt, és amit helyesebben Esterházy János Károly zongorájának nevezhetnénk, hiszen ő volt a tulajdonosa, Schubert csak játszott és komponált rajta 1818- és 1824-beli zselízi tartózkodásának idején.

A zongorát 1812-ben Pozsonyban egy híres hangszerkészítő, Schmidt Károly gyártot-

ta. A hangszer a maga korában komoly áron kelt el – 6000 forintot fizettek érte. Ernestina grófnő a levélben megjegyzi, hogy a zongora ugyanabban a helyiségben, ugyanazon a helyen található azóta, amióta megvásárolták, ahogy a képen is látszik. A második világháború után az eredeti zongora titokzatosan eltűnt. Megalapozott feltételezések szerint a zongora a közép-szlovákiai Víglaš községbe került. A 60-as években az emlékszobába egy másik, hasonló zongorát szereztek be, amelyet azonban Bécsben gyártottak. Tehát a ma is ott található zongora nem ugyanaz, mint amin Schubert is játszott... Ez a szomorú igazság.

Az eredeti zongorához, amelyen Schubert tanította Esterházy Máriát és Karolínát, egy érdekes történet

kapcsolódik a 20. század 30-as éveiből. Akkoriban itt élt egy kiváló zenész, Sloboda Béla, akit mindenki csak vak Bélaként ismert egész élete során. A vak zenész, később a magyar iskola melletti sarki trafik tulajdonosa nagy megbecsülésnek örvendett a zselíziek körében. De mi is az összefüggés...

1928-ben egy vasárnap délután a grófnő megkérte egyik beosztottját, Sallai Sándort, hogy hangoltassa be az értékes hangszert. Már aznap délután megkeresett egy szakembert, aki rögtön hozzá is látott a munkához. A vasárnapi ebéd után a grófnő kiment a birtokaira, és csak késő délután érkezett vissza. Amikor belépett a kastély északi termébe, észrevette, hogy a félhomályban az akkor huszonegynéhány éves Sloboda hangolja a zongorát, meglepődve és haragosan felkiáltott: „Mein Gott, miért nem hoz valaki lámpát vagy nem kapcsol villanyt ennek a mesterembernek?” Béla bácsi csendesesen megjegyezte: „Kedves grófnő, én teljesen vak vagyok, így a zongora hangolásához nincs szükségem világgosszagra.” A grófnő meglepődve és sokkolva szaladt ki a helyiségből. Alig egy hét múlva ismét hívatta a vak Bélát, hogy megjutalmazza a jól elvégzett munkáért. Ezúttal a zenész lepődött meg a grófnő nagyvonalúságán. Soron kívül egy városközpontban levő trafikot kapott (179-es házszám, mérete 3x2 méter volt) üzemeltetési engedéllyel és háztelket közel a vasútállomáshoz. Máig emlékszem Béla bácsira, ahogy a kis trafikban dohányt árul, tapintással különbözteti meg a bankjegyeket, aprópénzt.

Különben a történelmi nevezetességek megtekintésére meg is szokták hívni a látogatókat. Én ma ezt nem teszem. Fájó, hogy ezt kell mondanom, de a kastélyt inkább mesziről kerüljék el, szívósorító látvány. Mint újonnan megválasztott városi képviselő a városvezetéssel karöltve mindent megteszek azért, hogy a kedvezőtlen helyzet mielőbb megváltozzon.

Pavel Polka

A szódói óvoda

A szódói óvoda mindig családi hangulatáról, az óvónőknek a szülőkhöz, gyermekekhez fűződő baráti viszonyáról és több évtizedes nevelői hagyományairól volt ismert. Az egyik generáció a másikat követte, akik óvodás éveiről manapság csupán fényképalbumok emlékeznek meg, és akik egykor ide jártak, később gyermekeiket is ide hozták oviba. Sajnos, minderre ma már csupán nosztalgiával gondolhatunk vissza, hiszen a szódói óvoda immár a múlté.

Az 50-es években alapított óvoda első igazgatónője Furinda Júlia volt. Erről az időszakról több csoportkép is fennmaradt, amelyeken az igazgatónő is látható.

A 60-as években hosszú ideig Dobrovický Erzsébet tanított az intézményben. Ebben az időben

kb. 30 gyermek látogatta, de számuk növekedett, ezért az óvoda kezdte kinőni az épületét. Ezért szükséges volt az átépítés. Az épülethez hozzáépítettek egy folyosót és a szociális helyiségeket. 1967-ban új mászóakák, hinták és egyéb játékok kerültek az oviba. A 60-as évek végétől a nyári hónapokban, ill. tavasztól őszig egész napos gondoskodást vezettek be, amelyben a helyi szövetkezet is együtműködött, hiszen elsősorban az ott dolgozó anyák gyermekei látogatták az óvodát. Ez az együtműködés több évig tartott.

11 év után, 1972-ben távozott az igazgatónő és óvónő, Dobrovický Erzsébet, helyére a lévai Mária Britková került. Szódó összes lakosa biztosan ismeri őt, hiszen a helyiek legkevesebb két generációját nevelte fel; sokkal

tovább tevékenykedett az intézményben, mint elődje – 32 évet dolgozott le Szódón óvónőként. Egészen 2004 szeptemberéig maradt az óvoda élén, amikor bezárták az intézményt. A gyermekek ma Zselíre járnak óvodába.

Az épület, amely évtizedekkel ezelőtt családi ház volt, és amelyből a szódóiak segítségével

gyönyörű és otthonos óvoda lett, ma még áll. De csönd és nyugalom övezi, amely helyett a helyiek közül bármelyikünk szívesebben hallgatna gyermek kacajt. Manapság az épületet csak alkalmanként használják egy-egy rendezvény lebonyolítására (Mikulás, farsang stb.)

Mgr. Julianna Hanzová

Szerkezeti változások várhatók az Ister-Granum Eurorégióban

2007 elején az Ister-Granum Eurorégió is reagál a tavaly lezajlott magyarországi és szlovákiai önkormányzati választásokra, amelyek során több településen is polgármestercsere volt. Az eurorégió bi-zottságait ezért a közeljövőben szerkezetváltás várja, amelyre várhatóan a februári közgyűlésen kerül majd sor. Amint azt az eurorégió honlapján megtudtuk, az ülésen módosítják majd az egyes szakbizottságok összetételét, és több elnöki poszton is tisztújítás lesz, valószínűleg a közlekedési és vidékfejlesztési bizottság élén is, amelynek elnöki tisztjét Zselíz volt polgármestere töltötte be. A változásokról lapunkban beszámolunk.

(ic)

Huszonöt éves a Franz Schubert Vegyeskar

1981-ben a Csemadok Zselízi Alapszervezete és a Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium egy sokáig emlegetett Bartók-emlékestet rendezett a kultúrház zsúfolásig megtelt nézőtere előtt. 1981 Bartók-év volt, 1982-ben pedig Kodály Zoltán születésének századik évfordulójára emlékezett az egész művelt világ. Mi sem maradhattunk ki. Az 1981-es évet lezáró és az 1982-es évet tervező Csemadok-taggyűlésen felmerült a kérdés: milyen módon tudnánk a legméltóbb módon tisztelni a nagy zeneszerzőnek és zenetudósnak? Az ötlet magától értetődő volt: alapítsunk énekkart! A terv megvalósulásában nem sokan hittek. Ennek ellenére meghirdettük az első próbanapot. Néhány héttel az évzáró taggyűlés után, 1982. február 1-jén harmincegyen jöttek el, hogy kipróbálják, lesz-e valami a közös, többszólamú éneklésből. Márciusban már 52-en voltunk, és egy kezdő kórushoz képest hihetetlen tempóban készültünk el az első „színpadképes” repertoárral.

Az első meghívásunk Ipoly-szakállosra szólt. A Daloló Ipolyvölgyén szabadbíróként énekeltünk. Mi akkor úgy éreztük, hogy tökéletesen. Egy hónappal később a zselízi országos népművészeti fesztiválon egy olyan közönség előtt mutatkozhattunk be, amely hamarosan elvitte a hírünket az egész országra. Sűrűn követték egymást a meghívások. Férfikarunkat az egész ország irigylte: 15 tenorunk és 14 basszusunk volt akkor, amikor máshol összesen 15 férfi énekelt egy kórusban. (Ma már mi is irigyeljük saját „régis magunkat” négy tenorunkkal és hat basszusunkkal.)

Az énekkar képzettségi tagjai kezdettől fogva vágytak egy kis pluszmunkára. Eleinte csak egy kvartett (Markolt Mária – soprán, Olláry Gréta – alt, Horváth Géza – tenor és Nyitrai János – basszus) énekelgetett saját kedvtelésére otthon reneszánsz madrigálokat, motettákat és néger spirituálékat. A kvartett egyre bővült, és első fellépése után (1983. november 25.) hivatalosan

is a Csemadok kamarakórusaként szerepelt.

A szlovákiai magyar kórusok három évenként rendezett országos versenyén, a Kodály Napokon először 1984-ben vettünk részt, és azonnal aranykoszorús minősítéssel tértünk haza Galántáról. Nem sokkal ez után jött az első hullámvölgy: 1985-ben rengetegen kimaradtak, helyettük újak jöttek, akikkel újra kellett kezdeni a repertoár építését. 1987-ben nem is jutottunk ki a Kodály Napokra. A kórus második aranykora 1989-ben kezdődött, amikor a vegyeskar és a kamarakórus is aranykoszorút szerzett. Azóta a vegyeskar a Kodály Napok minden országos versenyén részt vett, és minden alkalommal arany- vagy ezüstkoszorús besorolást kapott a zsűritől. 1992-ben, a jubileumi hangversenyen a kórus hivatalosan is fölvette a Franz Schubert Vegyeskar nevet.

Ilyen kis helyen lehetetlen volna felsorolni a kórus valamennyi nagyobb sikerét. Távirati stílusban csupán néhány eseményt említenék meg – em-

Béla Zenei Találkozó (Komárom és Ipolyság), rózsaszentmártoni vendégszereplés, tévéfelvételek, hangfelvétel az Omega-együttes stúdiójában, fellépés a Zenebutikban, számos emlékműavatás, hangversenyek ausztriai, kanadai, egyesült államokbeli közönség előtt a Szent Jakab-templomban, faluünnepélyek, templomavatók, gyertyás felvonulások, kopjafaavatás, karácsonyi koncertek, egri kórusfesztiválok, Makói Nemzetközi Művészeti Fesztivál, Magyar Reformátusok III. Világtalálkozója, fellépés a Magyarok Világkórusában (Kecskemét, Budapest), Franz Schubert Kórusverseny Bécsben, trstenái, modrai, vámosmikolai, berzétei, rozsnói vendégszereplés, fellépés Ág Tibor születésnapján, Harmonia Sacra Danubiana (Komárom), számos budapesti fellépés, fellépés Rudolf Schuster zselízi látogatása alkalmából. Kherndl Antal szobrának leplezése, Svátky püsti kórusverseny (Olomouc), fellépés Mosonmagyaróváron, Csábon, Bátaszéken, Piliscsabán, Bényben... És mindenekelőtt egy CD-felvétel a

ti szereplés is vár az énekkarra: április 29-én (vasárnap) délelőtt a Mátyás-templomban találkozhat (egy év után ismét) a budapesti közönséggel. Nincs kizárva, hogy hamarosan egy olaszországi meghívást is közvetít a posta.

Fellépések tehát lennének. A másfél évtizede fennálló kórus azonban most is (mint már másfél évtizede mindig) létszámgondokkal küzd. Ezúttal a tenor a legveszélyeztetettebb szolama. Mindössze négy (!) bejegyzett tagja van, és akadnak olyan próbák, amelyeken egyetlen tenor sem tud jelen lenni. Lapunk nyilvánosságát is szeretnénk felhívni arra, hogy a kórus most is tárt karokkal várja a jó hangú, énekelni szerető érdeklődőket: nőket és férfiakat egyaránt. (A kottaismeret és a zenei képzettség nem feltétel.) A kórus hét-főként 16.30-tól kb. 18.00 óráig próbál a zselízi kultúrház bal oldali kistermében, de most – a jubileumra való tekintettel – a próbák egy-másfél órával tovább tartanak. Jelentkezni a kórus bármely tagjánál lehet. A jelentkezők, amennyiben sikeresen

sajátítják el a kóruséneklés alapkövetelményeit, a felvételt követően kb. 2–6 hónap múlva válnak kórustagokká.

A kórus pénzbe kerül. Ha más nem, akkor az utaztatása és az öltöztetése. (Itt jegyezném meg azok kedvéért, akik valamiféle „meggazdagodási” lehetőséget látnak benne, hogy – talán az ország egyetlen karnagyaként – sohasem fogadtam el egy fillérnyi tiszteletdíjat sem a kórus vezetéséért, és a kórustagok sincsenek ezzel másképp. Sőt: valamennyien rendszeresen tagdíjat fizetünk azért, hogy énekelhessünk.) Külső

támogatás nélkül azonban nem sokra mennénk. Az alapító Csemadok alapszervezet ma már csupán alapítványokon keresztül (konkrét rendezvényekre) képes némi összeget biztosítani. A költségek nagy részét a városi önkormányzat állja, és – mondjuk el legalább ilyenkor, ünnepelés előtt –, hogy legrégibb, legrendszerezesebb és legönzetlenebb támogatónk a Delfin papírbolt. Köszönet érte!

RNDr. Horváth Géza, karnagy

lékeztetőkül: Kodály-estek Vass Lajossal (Zselíz, Léva, Kéty), sopronhorpácsi vendégszereplések, trencsényi kamarakórusverseny, választási nagygyűlések, SAMARIA Régizenei Napok Somorján, Bartók Béla emléktáblájának leleplezése Komáromban, fellépés Mikó István Beatles-műsorában (Komáromban), Virágvasárnap és Nagypénteki Passiók, megemlékezés a nagysallói csatáról, I. és II. Bartók

zselízi kultúrházban és a garamkissallói református templomban (2005/2006-ban).

A kórus és szurkolói – egyelőre – csendben tartják meg a 25. születésnapot. Az igazi nagy ünnepelés június 9-én és 10-én lesz, amikor a budapesti Bárdos Lajos Társaság hét kórus részvételével kívánja egy nemzetközi kórusfesztivál keretén belül a Franz Schubert Vegyeskart felköszönteni. Addig még egy nagy budapes-

HAT NAP, HÉT ÉJSZAKA KISKUNHALASON

Szeptember végén kaptuk az ajánlatot, hogy ve-gyünk részt egy hat napos ifjúsági cserén. Helyszín: Kiskunhalas, Magyarország. Résztevők: Magyarország, Románia, Litvánia, Spanyolország és Szlovákia. Kapva kaptunk az alkalmon, és november 19-én háromfős csapatunk nyakába vette az országot (valamint az ala-posan megpakolt hátizsákokat). Négy és fél óra aktív zötykölődés után megérkeztünk. Miután szusszantunk egyet, és a többi résztvevő is befutott, ismerkedési esten vettünk részt. Másnap (vagyis hétfőn) kezdődött maga a képzés. Té-mája: megtanulni értékelni. Először elég ta-nácstalanok voltunk, nem igazán tudtuk, mit kezdjünk a feladattal, ugyanis egy olyan csereprogramot kellett kiértékelnünk, amin már részt vettünk. A gond csak az volt, hogy iskolánk nem ugyanazokkal a résztvevőkkel vett részt a nyári csere-programban,

mint most. Végül az első ijedség után elég gyorsan megtaláltuk a megoldást. Aznap este egy újabb közös estét tartottunk. Minden csapat bemutatkozott körülbelül öt – az országára vonatkozó – jellegzetességgel. Mivel mindenkinek a saját nyelvén (a mi esetünkben – természetesen – Szlovákia hivatalos nyelvén) kellett előadnia a „műsorszámát”, igencsak jól szórakoztunk. A következő napok is természetesen a képzés körül forogtak. A különböző előadások között érdekes és szórakoztató feladatokkal tették színesebbé számunkra a „tanulást”. Az estéink általában szabadok voltak, így volt időnk egy kicsit körülnézni, sétálni a városban. Az előadóteremben pedig kivetítő segítségével még mozítottunk is. Szerda délután pedig egy városnézést szerveztek számunkra. Többek között megnéztük a híres csipkemúzeumot is. Számomra például nagyon

meglepő volt, hogy egy nagyobb terítő elkészítése akár három évig is eltarthat. A hét végül nagyon gyorsan elszaladt és mire felocsúdtunk, már a közeli csárdában tartott búcsúvacsorán ültünk. A csapat egy része másnap, hajnali negyed hatkor együtt indult Pestre, a többiekől viszont még az este folyamán kellett elbúcsúznunk. Hazatérve nehéz volt újra visszacsöppenni az átlagos hétköznapi életbe. Rá kellett jönnöm, hogy míg én Magyarországon voltam, a suliban az élet addig nem állt meg, így egy csomó pótolni-valóm is akadt.

Ám míg a többiek a padokban ücsörögtek, nekem lehetőségem volt új embereket, szokásokat és kultúrákat megismernem. Sok új barátot szereztem, és olyan élményekkel gazdagodtam, amelyeket – úgy érzem – a jövőben is tudok majd kamatoztatni.

Balázs Veronika,
MTNY gimnázium

A házi disznóölést ismét jelenteni kell

Nem vicc, és nem is visszatérés a múlt század 50-es éveire és a tervgazdasághoz, amikor a vidéki haszonállat-tartók kötelesek voltak a levágott állatokból származó hús egy részét beszállítani a városi munkásosztály „megsegítésére”. Sok eltérés van az akkori és a mostani okok és körülmények közt, csupán néhányra hívjuk fel a figyelmet: fél évszázadnyi időeltolódás, a társadalmi viszonyok és az, hogy nem a szomszéd jelenti fel a szomszédját az ölest követően, hanem maga az állattartó az ölés előtt.

Az állategészségügyi ellátásról szóló új törvény, amely február 1-jén lépett érvénybe, többek közt megköveteli, hogy a házi ölest az állattartó jelentse be előzetesen a hatóságnak. A 23. paragrafus szerint a szarvasmarha- és sertésvágást a regionális állategészségügyi és élelmiszer igazgatóságnak kell bejelenteni legalább egy nappal az ölest megelőzően. A levágott sertést trichinózis-vizsgálatnak kell alávetni. A hivatalos minisztériumi indoklás szerint ezt a gyakorlatot az Európai Bizottság követeli meg, amelynek képviselői azonban cáfolták ezt. Az unió házi felhasználás esetében nem ír elő semmilyen ellenőrzést, jogrendszere nem is foglalkozik az ilyen jellegű esetekkel. Azonban mint megtudtuk, az óvatosság nem alaptalan.

A bejelentést, majd az ellenőrzés pontos menetéről a Lévai Regionális Állategészségügyi és Élelmiszeri Igazgatóságon érdeklődtünk. Az állattartók a 036/6312352-es telefonszámra jellelhetik be a vágást. Saját maguk vesznek le a hasrészről mindkét oldalról egy 5x5cm-es húsdarabot, amit a hűtőben kell tárolniuk mindaddig, amíg az állategészségügyi hatóság dolgozói nem gyűjtik be. Dr. Ján Števo igazgató elmondta, hogy február első hétvégéjén 40-50 mintát gyűjtöttek össze a járás területén. „A trichina fonalféreg előfordulásának kivizsgálását a minták több mint 50%-ában kell elvégezni, nem mindegyikben, mint ahogy a médiában erről tájékoztattak. Eddig is vizsgáltuk a fonalféreg előfordulását, de csupán a kereskedelmi forgalmazásba kerülő húsban. Tavaly ilyen mintákban a járás területén nem észleltük a parazita előfordulását, kimutattuk azonban a vadászatok során megölt vaddisznók húsában.” Amennyiben az állattartók házi sertésüket ilyen állat húásával vagy egyéb szervével etetik, a féreg könnyen átterjedhet az otthon tartott állatra, és megfertőzheti a nem megfelelően hőkezelt húsát fogyasztó embereket is. A körülmé-
térítés tehát helyénvaló.

(ec)

FEBRUÁR

HALAK, VAGY BŐJTÉLŐ HAVA

Február van, és az idei tél még nem mutatta meg igazi zord arcát. Nem tett próbára bennünket a havazás, a köd, a zimankó, a csípős hideg. Ám „februárban még nem ette meg a kutya a telet.” Keményen kimutathatja még jégkarmait, de a hosszabbodó nappalok már a tavasz közeledtét jelzik. Február a farsang és a tavaszvárás ősi örömnépe, mely egyúttal „a tél és a tavasz küzdelmének szimbolikus megjelenítése.”

A februári jeles napok alkalmat adnak arra, hogy felelevenítsünk néhány népi megfigyelést, szokást és szöveget.

Február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony napja. Keresztény ünnep Szűz Mária megtisztulásának emlékére. Ilyenkor körmenetet tartottak, és gyertyát szenteltek. A hónap második napján a tél további hosszára is következtethetünk. A néphit úgy tartja, hogy ezen a napon kijön a medve a barlangjából és körülnéz. Amennyiben meglátja az árnyékát, akkor visszamegy a barlangba, mert még hosszú lesz a tél, hideg, fagyos, havas napok sokasága következnek. Viszont, ha nincs árnyék, felhő, hideg, havas idő van, úgy a medve arra gondol, hogy közel a tavaszi kikelet, és kint marad a szabadban.

Február 3. Szent Balázs napja. Ez a nap a balázsolásról és a balázsjárásról nevezetes. Szent Balázs örmény származású püspök, vértanú volt. A Balázsolás szertartása a katolikus templomokban vált hagyománnyá, amikor a pap Szent Balázs oltalmát kéri a betegségek, nevezetesen a torokbajok ellen.

Február 6. Dorottya névnapja. Csokonai híres farsangi tárgyú vígposzánának is a Dorottya címet adta. Ehhez a naphoz időjárási megfigyelés fűződik: „Ha Dorottya szorítja, Julianna tágitja!” Azaz, ha Dorottya-napkor fagy, akkor Julianna-napra (február 16.) megenyhül az idő.

Február 11. A betegek világnapja. 1993-tól II. János Pál kezdeményezésére ünneplik. Célja, hogy „Isten egész népe kellő figyelmet szenteljen a betegeknek, illetve segítse elő a szenvedés megértését.”

Február 14. Valentin (Bálint) napja. Ezen a napon a szerelmesek világszerte szeretetteljes üzeneteket küldözgetnek egymásnak. A Valentin-napi szokások az antik Rómához kötődnek, mégis főleg Amerikában terjedtek el. A legerterjedtebb Szent Valentin történet szerint Valentin püspök Kr. u. a. III. században élt, keresztény hite miatt II. Claudius császár börtönébe került, és halálra ítélték. Valentin a hit erejével a börtönőr vak leányának visszaadta a szeme világát. Az ifjú a 270. év február 14. napján a kedves leánynak küldött üzenete végén ez állt: „A Te Valentinod”. Ez az utolsó üzenet szolgált példaként, és terjedt el az üdvözlő küldése a szerelmesek között. Érdekes, hogy a legdrágább Valentin-napi ajándékkal egy indiai uralkodó lepte meg kedvesét 1891-ben: a gyémántokkal kirakott elefántcsont készlet ára 520 ezer dollár volt.

Február 16. Ezen a napon ünneplik névnapjukat a Juliannák. Latin eredetű név, jelentése: ragyogó. Köszöntsük hát őket egy ragyogással, tündökléssel induló régi szép népi köszöntővel: „Ragyog és tündöklök Juliannának napjára: Ragyogjon élted gyönyörű virága. Sohase hervadjon zöld citrussáknak ága, Inkább viragozzon éleled fája... Szívesen kívánom!”

Február 19. A Zsuzsanna-napkor megszólaló pacsirták a tavasz közeledtét jelzik, de ha „befagy a szája”, akkor még hideg idő várható.

Február 24. Mátyás napja. Közismert a jóslás: Ha Mátyás jeget talál, akkor tőri, de ha nem talál, akkor csinál. Az e napi esőről is vélik, hogy elverheti a jég a termést, és a szőlő is savanyú lesz.

Feldolgozta: Nyustyin Ferenc

főztek; gyakran volt borscs, ami – mondjuk – az amerikaiaknak nem nagyon jött be, de nekem kimondottan ízlett. A hajón volt tornaterem, ahol futottam és asztaliteniszeztam az oroszokkal. Sajnos, a motorházba nem engedtek be, azt tartják, hogy nem szerencsés, ha nő tartózkodik ott, és egész utazás alatt nem sikerült bejutnom oda. Egyszer így is leállt a hajó, három órára lekapcsolták a motorokat, habár sosem szokták, még a kikötéskor is működik az egyik – áramfejlesztés céljából. Valami gond lehetett, ugyan az amerikaiaknak nem mondtak semmit, de én valamit megértettem abból, amit oroszul beszéltek egymás között.

Hogyan áll össze egy ilyen expedíció, ki finanszírozza a kiadásait?

– A mi kutatásunkat állami pénzből fedezték. A Nemzeti Tudományalap és a Nemzeti Oceanográfiai és Légköri Igazgatóság (National Oceanographic & Atmospheric Administration – NOAA) állami szervezetek, ezek finanszírozták az expedíciót. Vannak olyan kutatások, amelyeket magánszervezetek szponzorálnak, de többnyire a kormány nyújt ilyen jellegű támogatást.

Mennyire megerőltető eljárás pénzt szerezni ilyen kutatásra?

– Először is fel kell mutatnom valamit, ami alátámaszthatja a következtetéseimet, tehát a szponzorálást kutató munkánknak kell megelőznie. Amikor részt veszek egy expedíción, már a következő projektumomra kell gondolnom, és adatot gyűjtenem. Ezt követően kb. 10-15 oldalon feldolgozom az addigi munkám eredményeit, felvázolom a következtetéseimet, amelyeket a tervezett kutatással akarok bebizonyítani. Ehhez egy tervet kell kidolgoznom, pontos költségvetés-vázlattal. Ezt az írásos anyagot nyújtom be valamelyik szervezetnek, amelytől a támogatást szeretném megkapni. Minden évben két projektleadási határidő van, amikor elbírálják a beérkezett előterjesztéseket, és döntenek a támogatások

elosztásáról. A beadványok sikeressége kb. 10%-os lehet. A napjaim tehát azzal telnek, hogy ezeken dolgozom. Amíg diák voltam, nem kellett a kutatások e részével törődnöm, a jelenlegi post-doc státuszomban meg

kell tanulnom pénzt szerezni a kutatásaimra. Azért szép az oceanográfia, mert ha megindokolom, hogy miért szeretném egy általam megadott helyen végezni a méréseket, és sikeres vagyok a pályázatban, akkor a világ különböző pontjain, gyönyörű helyeken végezhetem a munkámat. Viszonylag nagy a szabadság, én találok ki, hogy hol és mivel szeretnék foglalkozni.

Mi a következő kutatási terved?

– Mindenféle dolog érdekel, az Antarktiszra mindenképpen vissza akarok térni, de a trópusi vidékek is vonzanak. Az egyik következő célom tehát ismét az Antarktisz, a másik dolog, amit kutatok, az az előbb említett téma, a talajvíz szivárgása a tengerbe. Rájöttünk, hogy ez komoly probléma, és a világ minden táján előfordul, így gyakorlatilag bármilyen tengerparti helyre írhatnám a projektumot. Itt lép fel a bőség zavara. Most jutottam el arra a pontra, hogy szabad vagyok, saját magam dönthetem el, mivel akarok foglalkozni.

Hogy telnek hétköznapjaid Woods Hole-ban?

– Egy átlagos napom úgy kezdődik, hogy felkelek reggel 7-kor, elmegyek futni, a munkahelyemre 9 és 10 között érek be. Ezután átnézem az e-mailjeimet,

megválaszolom őket, majd vagy tudományos folyóiratokba írok szakkikkeket, vagy az előbb említett előterjesztéseken dolgozom. A napom egy részét a laboratóriumi munka foglalja le, úgy este 6-7-ig tartózkodom a munkahe-

rengeteg konferencián, terepmunkán veszek részt. Különösen kedvelem a konferenciákon való részvételt, az utazások költségei ugyanis egyrészt nem engem terhelnek, másrészt az adott országokat olyan arcokról ismerhetem meg, amelyek egyszerű turistaként rejtve maradnának előttem.

Minden tudós álmodik a nagy felfedezésről. Milyen terveid vannak ez irányban?

– Egyetemi tanár szeretnék lenni, s közben kutatásokat is végezni. Még annyi minden van, amit fel kellene fedezni, annyi mindent nem értünk az óceánból. Természetesen minden tudós álmodik valami világrengető felfedezésről, én is, de ez irányban is elsősorban konkrét célokat tartok magam előtt. Az egyik ilyen munkában egy vulkanológussal működöm együtt, aki azt szeretné megtudni, hogy a vulkánkitöréskor milyen gyorsan szabadul fel a felszínre a magma. Ebben az a szerepem, hogy a természetes radioaktív elemek mérésével próbálom megközelíteni a kérdést. Kidolgoztam egy eljárást, amely lehetővé tenné olyan, a magmában kis mértékben előforduló radioaktív elemek mérését is, amelyeket kis arányuk miatt eddig nem tudtak mérni. Az eljárásom felhasználásával komoly előrelépést lehetne tenni a vulkánok működésének megértése felé. A célom az, hogy minél több ilyen felfedezésben működhessek együtt.

Levicky László

A Medfin-lízing egészségügyi alkalmazottakat keres

Január elején a profesia.sk internetes munkakereső portálon megjelent a zselízi kórházat megvásároló pozsonyi Medfin-lízing hirdetése, amely szerint ápolói és gondozói munkakörbe keres alkalmazottakat vezető beosztásba. A munkalehetőség összefügg a cégnek azzal a tervével, hogy a zselízi kórház ingatlanjainak megvásárlását követően elsőként idősgondozó részleget alakít ki a kórház E pavilonjában. Az épület-felújítási munkákra már kiírta a versenypályázatot, a munkák még az első negyedévben be is fejeződnek, és március 31-ig meg is kezdődik a tevékenység. Az ápolók és a gondozók vezetőinek a megfelelő szakképzettséggel, legalább érettségivel, három éves gyakorlattal és számítógépes ismeretekkel kell rendelkezniük. Az álláshirdetés szerint 20 000 korona körüli fizetéssel számolhatnak.

(v)

Dulai Henrietta kutatóként az Antarktiszra járt

A Garam-partról az óceán rejtelseihez

A Dulai család egy hétköznapi zselízi família, talán csak tagjainak céltudatossága különbözteti meg őket másoktól. E célratörésnek köszönhetően hallatnak magukról más-más téren. Dulai Ferenc maratoni versenyeiről és utazásai során átélte kalandjairól rendszeresen beszámolunk lapunkban. Feleségéről és lányairól kevesebb szó esik, pedig ők is érdekes történeteket mesélhetnek életükből. Henriett lánya – akiről most szó lesz – nemrég szerzett doktori diplomát a floridai állami egyetemen, majd Massachusetts-ben, és a Woods Hole-i Oceanográfiai Intézetben helyezkedett el. Valószínűleg ő az egyetlen szlovákiai óceánkutató. Ugyancsak egyetlen szlovákiai nőként mondhatja el magáról, hogy járt az Antarktiszra. Erről is, és még sok minden másról kérdeztük őt legutóbbi zselízi látogatása alkalmával.

Pályafutásod nem mondható szokványosnak. Hogy jutottál el a közép-európai szárazföldről az oceanográfiáig?

– Mondhatnám: véletlenül.

Atomkémiai tanulmányaim Prágában, pontosabban a radioaktív anyagok mérésével foglalkoztam. Az ottani főnököm kiutazott egy konferenciára Amerikába, ahol találkozott egy floridai professzorral. Ő elmondta neki, hogy olyan munkatársat keres, aki jártas a természetes anyagokban előforduló radioaktivitás mérésében. Így kezdtem el Floridán dolgozni, az egyik egyetem oceanográfiai karán. Kb. egy év elteltével szembesültem azzal, hogy oceanográfiai kutatásokat végzek, és a tengervízzel szinte csak a laboratóriumban találkozom. A főnököm meg volt elégedve a munkámmal, ezért kedvezően fogadta kérésemet, hogy terepen is dolgozhassak – így kezdtem a tengeren mintákat gyűjteni, és így lettem atomkémikusból oceanográfus.

Ennek köszönhetően – tudomás szerint első szlovákiai nőként – eljutottál a déli sarkkörön túlra is...

– Az úgy kezdődött, hogy elvégeztem az iskolát, ledoktoráltam, majd ún. post-doc. (átmenet a doktorátus és a professzori pozíció között) státuszban helyezkedtem el. Az antarktisi kutatás volt az első projektem a munkahelyemen, a massachusettsi Woods Hole Oceanográfiai Intézetben (Woods Hole Oceanographic Institution – WHOI), egy magánintézetben, amely a Massachusetts-i Technológiai Intézet diákjait képezi (Massachusetts Institute of Technology – MIT). Amint elfoglaltam új munkahelyemet, rögtön ajánlatot kaptam az antarktisi kutatásra. Természetes radioaktív anyagok

mérésével foglalkozom, és az Antarktiszra rádiumot kellett mérni, ezért, az ezzel kapcsolatos tapasztalatom miatt kaptam a felkérést.

Hosszú egészségügyi és pszichológiai kivizsgálást követően januárban indultunk Chilébe, ott átszálltunk egy orosz hajóra, amelyet az amerikai Nemzeti Tudományalap (National Science Foundation – NSF) bérelt ki. 44 tudós volt a fedélzeten, fizikusok, kémikusok, biológusok. Munkánk gyakran mostoha körülmények közt folyt, szélviharokban, hóviharokban, a legmagasabb hőmérséklet 5 fok körül volt. 6 hétig tartózkodtunk ott, ezalatt többnyire a tengeren voltunk, csupán néha kötöttünk ki, az élelmiszer- és a folyadéktartalék feltöltése, valamint az ottani kutatóállomások ellátása végett. Az ottani személyzetek kitörő örömmel fogadtak bennünket, hiszen az állomáson folyó kutatómunkát 3-4 ember végzi, akik több hónapon át vannak összezárva, így nem meglepő, ha megőrültek a nagy számú vendégsergeknek.

Minden kutatásnak vagy egy átfogó célja, amit úgy fogalmazhatunk meg, hogy bizonyos területen javítja az életminőséget. Hogyan kapcsolódott az ottani munkád egy ilyen stratégiai célba? Miért is kell mérni a természetes radioaktív anyagokat az Antarktiszra?

– Mivel a talajvizek természetes radioaktívanyag-összetétele eltér a tengervizekéétől, az ilyen mérések segítségével kimutatható a felszín alatti vizek szivárgása a tengerbe, s velük együtt az emberi tevékenység nyomán keletkező esetleges talajvízszennyező források, pl. a rosszul megépített csatornahálózat okozta szennyeződések

tengerbe jutása és károkozása. Eddig mindenki csak a folyók hatását vizsgálta a tengervízre, az utóbbi időben derül ki, milyen nagy mennyiségű talajvíz is folyik a tengerbe, ezért is fontos az a fajta vizsgálat, amit végzek. Ezeknek a mindennapi élettel összefüggő része az urbanisztikai vetület, tehát hogy milyen mértékben és milyen infrastruktúrát használva építhet az emberiség a tengerpartokon, hogy az ne okozzon szennyeződést, de a méréseknek van többféle tudományos vetülete is.

Mit adott neked ez a munka – szakmai és személyes téren?

– Ez volt az első nagy utam, korábban csak rövidebb expedíciókon vettem részt. A doktorátusom megszerzéséhez eddig csupán tengerparti méréseket kellett végezni. Ezeket kis hajókon végeztük, és néhány napig tartottak. Az antarktisi volt az első nyílt tengeri munkám, és mondhatom, az ott eltöltött hat hét „bomba jó” tapasztalat volt. Részen azért, mert szeretek tudósok társaságában lenni, szerintem kicsit másképpen gondolkodnak – például nem szeretik a politikát. Valóban azt éreztem, hogy nincsenek közöttünk határok, bár nemzetközi

összetételű volt a kutatócsoport, egyetlen közös cél hajtott bennünket. Apró nézeteltérések természetesen voltak, de csupán tudományos téren. Másrészt saját magam megismerésében is értékes tapasztalatot jelentett: a hajón eltöltött 6 hét alatt az emberből extrém érzések törnek fel. Voltak pillanataim, hogy néhányadik alvás nélküli, ill. minimális alvással töltött napom után nevetőgörcsök kaptak el.

A hajón szigorú előírásokat kellett betartanunk, pl. rossz idő esetén nem volt szabad kimennünk a fedélzetre. Ha valaki vízbe esett volna, csak pár percre lett volna a túlélésre. Amikor Chiléből elindultunk a Magellán-szoroson át, rendes kiképzésen kellett átesnünk. A kiképzés része volt az is, hogy egy percen belül kellett tudnunk felvenni egy hőszigetelő ruhát. Az öltözék minden része élénk színű, arra az esetre, ha valaki mégis vízbe esne, hiszen ott a másodpercek is számítanak. Legutóbb áprilisban

történt egy baleset, akkor egy cseh expedíció tagjai akartak a tengeren megtenni egy rövidebb távot kenun, amely felborult, és ők sajnos odavesztek. Kenuval kimenni a nyílt tengerre felelőtlenség volt.

Mivel eléggé specifikus feladat volt, gyakran kellett egyeztetnem a hajó személyzetével. Minden 4 órában 500 liter vizet kellett pumpálnom mintának, amit többnyire magam csináltam. Ezért is ápoltam kapcsolatokat az orosz legénységgel – technikusokkal, mérnökökkel, szobaszemélyzettel és szakácsokkal, akik mellelleg nagyon jól

Mindennapi pénzügyeink

Magánnyugdíjpénztár-váltás más feltételekkel

A második nyugdíjpíllér szabályozásának parlamenti módosítása után a nyugdíjpénztár-váltáson a független üzletkötők ezután már nem profitálnak. Tavaly egy ügyfél átléptetéséért akár 5000 koronát is kifizettek a nyugdíjpénztárak. Ez év elejétől új feltételei vannak az átlépésnek: az ügyfél a Szociális Biztosítóban je-lentkezik, ahol 500 korona befizetése után megkapja az ún. fog-

adólevelet, amellyel az állami intézmény igazolja az ügyfél adatainak helyességét, főleg azt, hogy annak nyugdíj-számlájára befolytak az adott összegek, és hogy az ügyfél már legalább 2 éve szerződésben van az adott pénztárral. Az eljárás a következő: az ügyfél írásos kérvényben kéri ki a fogadólevelet, és kitölti az a Szociális Biztosító ügyfélirodájában. Amennyiben adottak a feltételek

és kifizette az illetéket, megkapja a kért iratot. Ezután jelentkezhet át egy másik nyugdíjpénztárhoz. Amennyiben a feltételek nem engedik az átlépést, nem kell befizetnie az 500 koronát. Amint azt a Szociális Biztosító helyi irodájában megtudtuk, a zselíziek itt helyben nem tudják kikérni a fogadólevelet, ezt legközelebb a lévő irodában tehetik meg. (ek)

Zselízen az építkezési hitelek a legkeresettebbek

Ebben az évben is változtak a lakástakarékossági feltételei, amelyek elsősorban a lakástakarék-pénztárak takarékosági fázisban levő ügyfeleit érintik. Az állami hozzájárulás a tavalyi 10%-ról 9,5%-ra csökkent, ám a maximális állami prémium 2000 koronás összege nem változott, csupán a tavalyi 20 000 korona helyett 21 053 koronát kell hozzá az ügyfélnek megtakarítani. A lakástakarék-pénztárak képviselői szerint ez a fajta takarékoság még mindig érdekes hozamokat ígér: 6 éves időszakban számolva évi 4,8%-ot. Az állami prémium magasságát az állami kötvények és a bankközi hitelkamatok szerint állapítják meg.

Az Első Lakástakarék-Pénztár zselízi munkatársától, Edita Molnárovától megtudtuk, hogy a zselízi és környékbeli ügyfelek leginkább a hitelek iránt érdeklődnek, kevésbé keresik a lakástakarékossági rendszerben rejlő befektetési lehetőségeket. A hitelek között az alapbetét és előtakarékoság nélküli program a legnépszerűbb, ebben az esetben a kliens rögtön felveheti a kért hitelt, ha eleget tesz a feltételeknek. A hiteleken kívül a Junior program a legkeresettebb, ezt elsősorban szülők kötik gyermekeik számára.

(ck)

Elfogadták az önkormányzat új szerkezeti felépítését

1. old. →

A képviselők elnapolták a főellenőr rendkívüli jutalmára előterjesztett javaslatot, döntöttek viszont a legutóbbi önkormányzati ülés elnapolt pontjáról, a volt polgármester a kimerítetlen – 2005-ben 10, 2006-ban 30 napnyi – szabadságának kifizetési kérelméről. A kért 40 nap helyett az képviselő-testület 20 nap kifizetéséről döntött, ilyen arányban járt ugyanis a szabadság a május 15-e és december 31-e közötti időszakban, amikor dr. Wurster Andor elvállalta a kórházigazgatói posztot, ezért le kellett mondania az alpolgármesteri tisztségéről, így a város alpolgármester nélkül maradt. A képviselők megismerkedtek a közeljövőben tárgyalandó, idejű költségvetés-tervezet sárokszámaival. A testület létrehozta a tisztségviselők tevékenységével kapcsolatos közérdekvédelmi bizottságot, melynek tagjaivá Gulyás Róbert mérnököt, Melczer Gábor mérnököt és Mocsy Katalint választotta. Jóváhagyta a kárbeclő bizottságot is Cserba János mérnök, Pavel Polka és Mocsy Katalin összetételben. Sikertelenül végződött az alpolgármesteri rangsor megállapítására irányuló szavazás. A polgármester Pavel Polkát javasolta a helyettesítésére jogosult első alpolgármesternek, ám az MKP képviselőinek támogatása hiányában a javaslatot a testület nem fogadta el. A képviselők úgy határoztak, hogy a jövőben minden hónap utolsó csütörtökén, délelőtt 10.00 órai kezdettel a városháza dísztermében rendezik rendes üléseiket. Jóváhagyták a részlegek tanácsainak személyi összetételét és az iskolatanácsokba delegált képviselők névsorát. (ec)

Néhány nyugdíjtakarékossági statisztika

Nem egyszerű dolog életünk során olyan összeget megtakarítani, hogy öregkorunkra mindenféle előre nem látható kiadások esetén se legyenek pénzügyi gondjaink. Leírok néhány egyesült államokbeli esetet, ami ugyanúgy megtörténhet nálunk is. Annak ellenére, hogy az Egyesült Államokban több nyugdíjprogram létezik, a nyugdíjasok egy része így is megtakarításaiból és befektetéseiből fedezi egészségügyi kiadásainak egy részét. Egy egész élet megtakarítását gyakran öregkorban az elemi kiadásokra fordítják, és nem egyértelmű, hogy öröklődhet. (Az alábbi összegek dollárban értendők.)

Egy 65 éves házaspár nyugdíjba vonulása-kor feltételezhető, hogy kb. 330 000 dollárnyi megtakarításra lesz szüksége egészségügyi kiadásokra. Ez meglepő, de ezek a kiadások képezik a legnagyobb kiadási összeget, s még nem tartalmazzák az esetleges idősgondozási kiadásokat. Ez az összeg már ma évi kb. 105 000 dollárra rúghat. (a 330 000 dollár abban az esetben érvényes, amennyiben a férfi várhatóan 92, a nő 94 évet él majd. Amennyiben a férfi esetében 82 évet, a nőben 85 évet feltételezünk, a szükséges összeg 200 000 dollár.)

Mi a teendő? Növelje megtakarításait, hogy

esélye legyen az időskori hosszú távú kiadások fedezésére.

Ha megnöveli a nyugdíj-megtakarításainak felhasználását 4%-ról 5%-ra, megtakarításainak összege 20%-kal csökken. Talán nem tűnik olyan tragikusnak a helyzet, mégis, ha 4%-ról 5%-ra növeljük a felhasználást, számolva az inflációval, megtakarításaink a tervezett 26 év helyett csupán 20 évig állnak rendelkezésünkre. Ha a tőzsdék huzamosabb ideig negatív irányban mozognak, ez még inkább megrövidíti a rendelkezésre álló megtakarítás-felhasználási időt. A nyugdíjasok általában 4%-nál magasabb arányú felhasználást választanak, így túl gyorsan elfogy a pénzük.

Mi a teendő? Támaszkodjon konzervatívabb becslésekre, válassza megtakarításai alacsony arányú felhasználását, és értékelje ez irányú tervét évente.

Már 3%-os infláció is 25 év alatt megtakarításunk vásárlóerejét a felére csökkenti. Ma egy gallon tej (3,78 l) 3 dollárba kerül, 2030-ban az infláció következtében várhatóan 6 dollár lesz. Ahogy nyomja fel az árakat, úgy csökkenti a dollár vásárlóerejét. Ezért fontos, hogy befektetések hozama haladja meg az inflációt.

Mi a teendő? Győződjön meg róla, hogy befektetése között olyan is van, amelynek van

inflációelőző potenciálja.

A nyugdíjtakarékosságban fontos szerepet kell játszaniuk a részvényeknek. Persze a nyugdíjas éveinkről van szó, ezért nem lehetünk elég óvatosak. Sokan a részvények esésétől tartva lemondanak a lehetséges nyereségről, és inkább bankbetétekben, kötvényekben keresnek befektetési lehetőségeket. Csakhogy ezáltal lemondanak a lehetséges magas nyereségről, és kockáztatják, hogy túléljük megtakarításaikat.

Mi a teendő? Gondolja át helyzetét, és megtakarításának portfóliójában magas növekedési potenciállal rendelkező részvényeket és rövid távú kilengések csillapítására alkalmas befektetést egyaránt válasszon be.

Magas a valószínűsége, hogy egy 65 éves házaspár legalább egyik tagja megéli a 92. életévét. A statisztikák szerint ennek 50%-os esélye van. Az emberek egészségesebben étkeznek, kevesebbet dohányoznak, jobb az egészségügyi ellátás, így növekedik az átlagéletkor. És minél tovább élünk, annál nagyobb valószínűsége van annak, hogy túléljük megtakarításainkat.

Mi a teendő? Nyugdíjtakarékossági számításainkba kalkuláljuk be annak lehetőségét is, hogy jóval túléljük a kilencedik X-et.

Forrás: Fidelity Investments, feldolgozta: Norbert Paul, független elemző

Két alpolgármester koordinálja a részlegek munkáját

1. old. →

old.

POLKA PÁVOL

– 55 éves vagyok. A korom miatt is az az érzésem, hogy van némi élettapasztalatom. Mondom ezt azért is, mert az élettől sok pofont kaptam, s többek közt ezek is formáltak személyiséget. Előbb az építészetben dolgoztam, és szereztem szakmai tapasztalatokat. Az utóbbi tíz évben a szociális szférában, a helyi menedékház vezetőjeként dolgozom. E munkabeosztásnak köszönhetően az utóbbi időszakban megtanultam alázattal és megértő hozzáállással közelíteni a szociális gondokkal küszködő emberekhez. Erre szükség is van, hiszen például az utóbbi időkben a guberalók között nemcsak néhány roma családot és hajléktalant látunk, hanem gyakran régi ismerőseinket, átlagos zselízi lakosokat is. Ilyenkor az ember gyakran illemből nem veszi észre kiszolgáltatott ismerősét, aki – ha mégis találkoznak – mentegetőzve magyarázza, hogy a nyulainak keres száraz kenyeret, nem magának vacsorát. S közben tudom, tudjuk, hogy a helyzetük nagyon kedvezőtlen.

Két gyermekem van, a feleségem az iskolai ügyben dolgozik. Munkahelyi sikerként könyvelem el, hogy a menedékházban sikerült bevezetnem egy újfajta kommunikációt azokkal, akik egyéni bánásmódra szorulnak. Szerintem városunk lakosai is megérdemlik, hogy mindenféle megkülönböztetés nélkül oldjuk meg bajos problémáikat.

Általában olyan érzésem van, hogy az emberek túlságosan türelmetlenek. Ez sokszor gondot jelenthet, és mindannyiunkban megvan ez a tulajdonság. Az az élettapasztalatom, hogy a türelem sok mindent megold. Sok dolgot nem lehet sürgetni, a problémák néha hamarabb megoldódnak, ha hagyjuk, hogy maguktól vagy kisebb megoldódjanak. Sokáig én is türelmetlen voltam,

ha városunkban nem úgy mentek a dolgok, ahogy kellett volna.

Hogy látja a város helyzetét, mik a legnagyobb gondjai, amelyeket mindekelőtt orvosolni kell?

– A legnagyobb gondot a város képe jelenti. Sok ismerősöm járt itt, én is utazgattam országszerte, és bár igaz, hogy anyagi nehézségekkel küszködnek az önkormányzatok, mégis olyan érzésem van, hogy más hasonló városok jobban megbirkóztak ezzel a problémával. Városunk beszürkült, és mi megszoktuk ezt, megszoktuk a kátyúkat, pocsolákat. Mások viszont látják – és csodálkoznak. Talán részben a városi szolgáltató vállalat, részben a lakosok hibáztathatók ezért, de gyakran csupán jóindulat, nem is pénz hiányzik a helyreállításához. A másik gondot a kábítószer, vandalizmus, falfirkás rongálás jelenti, ami egy korosztályhoz köthető. Ezt maradéktalanul nem tudjuk kezelni, viszont a város tudná növelni a közbiztonságot, például térfigyelő kamerák segítségével, mint azt Garamkálnán tették. Nagyobb jelentőséget kellene tulajdonítanunk történelmi nevezetességeinknek, el látni a várost információs táblákkal, kihasználni a kastély adta lehetőségeket. Ezek a város eddig ki nem aknázott lehetőségei.

Mik a legfontosabb céljai jelenlegi funkciójában?

– Elsősorban a közbiztonság növelése, új munkahelyek teremtése – illetve a képviselő-testülettől függő feltételek megteremtése. Fontos szerepet kell betöltenie a projektírásnak és a történelmi adottságok kihasználásának.

Eddigi tapasztalatai alapján hogyan látja a testületen belüli együttműködést?

– Az eddigi tárgyalások során azt tapasztalom, hogy mindannyian szeretnék a jó ügy érdekében tenni. Bár vannak kisebb ellentétek, mégis van közös akarat a megoldások keresésére, ami valószínűleg elvezet majd a látható hatáshoz, hiszen a város kiéhezett a látható fejlődésre. A legfontosabb elvnek azt tartom, hogy politikai, faji, vallási vagy egyéb hovatartozást mellőzve próbáljunk együttműködni elsősorban mint a város polgárai, csak azután szem előtt tartva az egyéb hovatartozást. Ami a legfontosabb, hallgassuk meg a város polgárait, és mondjuk ki az elmarasztaló vagy elismerő véleményünket, akár a városi újság oldalain is.

MOCSY KATALIN

– Születésem óta Zselízen élek. Lokálpatriótának tartom magam, soha nem gondolkoztam azon, hogy máshova költöztek. Több munkahelyen dolgoztam, amelyek során rengeteg embert ismertem meg. Legutóbb a szociális szférában, a munkaügyi hivatalban dolgoztam, 15 évet töltöttem ott. Ennek is köszönhetően ismerem a város nagy részét, és fel tudom mérni a lakosok szociális helyzetét.

Hozzáállásomat tekintve humán beállítottságú, szívével látó embernek tartom magam. A realitást megmagyarázom a férfiaknak, inkább az érzelmeim irányítják munkámat. Nem szeretem a konfliktusokat, hajlandó vagyok kompromisszumot kötni, az arany középutat indulni el.

Mit tart a város legégetőbb gondjának?

– A legfontosabb megoldásra váró probléma a város adottsága. A lakosok bizonyos fokú megváltást várnak az önkormányzat új tagjaitól, elsősorban a polgármestertől, de a képviselőktől is. Mivel azonban a város nagyon rossz anyagi helyzetben van, nekünk erkölcsileg és anyagilag is a nulláról kell indulnunk. Célkitűzésünk, hogy rendezzük a város helyzetét. Szeretnék mosolygós arcokat látni a városban, hogy öröm legyen ideszülni. Szeretném, hogy az emberek elégedettek legyenek a munkánkkal, hogy a lakosság és a képviselő-testület partnerként viszonyuljanak egymáshoz, nem ellenségesen. Ehhez természetesen eredményeket kell felmutatni.

Mit szeretne tenni ennek érdekében a saját területén, a szervezési részlegénél?

– A szervezési részleg feladata nagyon szerteágazó lesz. Egyik legfontosabb feladatom a hat részleg koordinációja, a polgármester és a testület munkájának segítése lesz. További feladataim a városháza anyagi

és eszközellátása, az anyakönyvi hivatal – esküvők, névadók búcsúztatók – felügyelete, társadalmi rendezvények szervezése és általában mindenféle szervezési kérdés. Egyik célom, hogy közelebb hozzam a képviselői munkát a lakosokhoz, ezért szeretném, ha minél több olyan rendezvény lenne, amelyeken a képviselők is részt vesznek. Ez nemcsak azt jelenti, hogy több lakossági gyűlést kell szervezni, a képviselőknek mindenféle polgári kezdeményezésen, rendezvényen részt kellene venniük. Szeretnék továbbá érdekes új kezdeményezéseket támogatni. Például Makón olyan szokást vezettek be, hogy egy gyermek születésénél a szülők egy fát ültetnek el a város területén, amivel szimbolikusan lerakják az új jövővény gyökereit a településen, kapcsolatot alakítanak ki a szülőhelyéhez. Minden ilyen fa az önkormányzat ajándéka, de egyben a gyermek „tulajdona”, névtáblával ellátva, amit a szülők, majd később a gyermekek gondoznak. Ilyen módon egész zöldövezet is kialakítható a településen. Ezt a szokást szeretném meghonosítani nálunk is, s közben megtartani a korábbiakat, pl. anyák napi, gyermeknapi és hasonló rendezvények szervezését. Meg kell rendezni és színvonalasabbá tenni a városi napokat, továbbra is bevonva a helyi gyermekeket a műsorokba. Mivel Zselízen nincs igazán hagyománya a szüreti ünnepeknek, ezt talán nem kellene erőltetni, s az itt felszabaduló pénzt fel lehetne használni a városi napok színvonalának emelésére. Szeretném bővíteni a testvérvárosi kapcsolatokat, nyitva – mondjuk – Nyugat-Európa felé is. A testvérvárosi kapcsolatból jó szakmai kapcsolatok nőttek ki például a helyi iskolák és a makói iskolák közt, gyakran az anyagiak jelentenek akadályt a további tevékenységben. Jó lenne, ha nemcsak a városvezetés, hanem a lakosság is bekapcsolódna a testvérvárosi kapcsolatokba.

Hogy látja a képviselő-testületen belüli együttműködést?

– Mindenekelőtt ezúton is szeretném megköszönni választóimnak a bizalmat, hogy ismét részt vehetek az önkormányzati munkában. Megfialodott a testület, a fiatalabb képviselők talán új szellemben tudnak gondolkodni és dönteni. Remélem, ez a hozzáállás jót hoz a városnak. Mindannyian azon leszünk, hogy városunk szépüljön, hiszen fontos szem előtt tartani, hogy a képviselői munka nem funkció, hanem alázatos szolgálat kell, hogy legyen.

Levicky László

Zselízi Hírmondó

VIII. évfolyam, 2007. február

Városi újság

ára: 6,- korona

Gyermekeparlament alakult a városban

A helyi művelődési központban 2007. január 26-án alakult meg a város gyermekeparlamentje, miután a két zselízi alapiskola tanulóiból megválasztott két polgármester és 12 képviselő letette ünnepélyes esküjét. A Gyermekközeli önkormányzat elnevezésű bevezető projektum keretein belül a magyar és a szlovák tanítási nyelvű alapiskola megválasztotta saját küldötteit a fiatalok önkormányzatába. A gyermek-önkormányzat magyar tanítási nyelvű alapiskola által javasolt és jóváhagyott tagjai: Szabó Ákos – polgármester, Kurali Szilvia, Baka Dávid, Melczer Ákos, Duchoň Dominik, Bencsik Gábor, Tóth Ádám. A szlovák tannyelvű alapiskola által javasolt tagok: Barbora Chochláčová – polgármester, Martina Pečeňová, Veronika Jurášová, Michal Noga, Robert Kováč, Zoltán Szabó, Dalida Pitáková. Az városi parti keretén belül megrendezett ünnepélyes avatáson a városi önkormányzat tagjai is köszöntötték ifjú kollégáikat, sok szerencsét és sikert kívántak nekik munkájukban.

(jgyi, foto: ek)

Elfogadták az önkormányzat új szerkezeti felépítését

A második rendes önkormányzati ülés a nyilvánosság élénk érdeklődése kísérette. A képviselőknek a város alapszabályáról kellett volna dönteniük, melynek fontos része volt az önkormányzat új szerkezeti rendje, mely már tartalmazta a 12 részleg szerinti felosztást. Hosszas vitát követően magát az

alapszabályt nem fogadták el, jóváhagyták viszont az önkormányzat új szerkezeti felépítését. A képviselők leszögezték az alapszabály fontosabb elveit:

- a városi önkormányzat szervei a részlegek, ill. a részlegek tanácsai és – az önkormányzati törvény értelmében – a bizottságok lesznek,
- az önkormányzat nem hoz létre városi tanácsot,
- státuszában megszűnik a korábbi időszakban már kialakított, de gyakorlatban nem hasznosított főellenőri részleg,
- a szavazáson nem hagyták jóvá a városkerületi bizottságok megszüntetésére vonatkozó indítványt.

A képviselők tudomásul vették az alapiskolák pénzügyi ellenőrzéséről szóló beszámolót. Az önkormányzat hatáskörébe tartozó szervek és szervezetek ellen benyújtott panaszok beszámolóját illetően, melyet a város főellenőre nyújtott be, a képviselők elégedettségüknek adtak hangot, mert szerintük az anyag nem volt elég konkrét. A beszámoló megállapította, hogy az elmúlt évben nem volt hivatalosan benyújtott petíció, 7 panaszt jegyeztek fel, ebből 6 a városi hivatalt, 1 a szlovák tanítási nyelvű alapiskolat érintette. Ezekből 3 volt megalapozott. →3. old.

Két alpolgármester koordinálja a részlegek munkáját

A decemberi választások jelentős változásokat hoztak és hoznak az önkormányzat munkájába. Újfajta szemlélettel, összetartó erőfeszítés reményében kezdték meg a képviselők a munkát, Bakonyi Pál polgármester rendhagyó elképzelése szerint: kormányzó erő és ellenzék kialakítása nélkül a képviselő-testületben. Bár az egyetértés nem éppen a két alpolgármester megválasztásánál csúcsosodott ki, mégis úgy döntött a testület, hogy a következő négyéves ciklusban két alpolgármestere lesz a városnak: Mocsy Katalin és Polka Pavol. Megkérdeztük őket a városról alkotott nézeteikről, elképzeléseikről és az új pozícióban szerzett első benyomásaikról. →2.

A tartalomból

Bemutatkozik a két alpolgármester
2. old.

**Zselízi nő az Antarktiszon:
Dulai Heni kutatóként dolgozik az USA-ban**
4. old.

**25 éves a Franz Schubert
Vegyeskar**
4. old.

A Medfin Lízing munkatársakat keres
5. old.

Folytatódnak a Zselízi viszszaemlékezések
5. old.